

Vlaams
Parlement

stuk **2228** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 21 oktober 2013 (2013-2014)

Beleidsbrief

Binnenlands Bestuur

Beleidsprioriteiten 2013-2014

ingediend door de heer Geert Bourgeois,
viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
Lijst met afkortingen	4
1. Managementsamenvatting	5
2. Overzicht beleidsmaatregelen	7
2.1 Strategische doelstelling: “Een interne staatshervorming”	7
2.1.1 Meer bevoegdheden voor de gemeenten, een sluitende lijst van provinciale bevoegdheden met grondgebonden karakter.....	8
2.1.2 Mogelijkheden creëren voor sterke gemeenten en democratisch gelegitimeerde lokale samenwerkingsverbanden.....	9
2.2 Strategische doelstelling: “Een volwaardig partnerschap over de grenzen van beleidsdomeinen en bestuursniveaus”	12
2.2.1 De beleids- en controleprocessen van de verschillende overheden meer op elkaar afstemmen.....	12
2.2.2 Betere planning, minder planlasten	13
2.2.3 Het Belfortprincipe bevestigen	14
2.2.4 Een decretaal kader voor interbestuurlijke samenwerking.....	14
2.3 Strategische doelstelling: “Verhogen van de bestuursefficiëntie door gebruik van ICT, gegevensdeling en procesbeheer tussen Vlaanderen, de lokale besturen en de provincies”	15
2.3.1 Elektronisch informatie uitwisselen en de beschikbare gegevens maximaal delen tussen de overheden	15
2.3.2 Elektronisch ontsluiten van informatie voor burger en mandataris	16
2.4 Strategische doelstelling: “Sterke en verantwoordelijke besturen”	18
A. De nieuwe organieke regelgeving voor de lokale besturen implementeren.....	18
2.4.1 Het gemeente-, OCMW- en provinciedecreet verder uitvoeren	18
2.4.2 Het financiële luik van de organieke decreten implementeren	19
2.4.3 Een externe audit voor de lokale besturen	21
2.4.4 Het decreet op de intergemeentelijke samenwerking bijsturen.....	23
2.4.5 Het decreet op de erediensten verder uitvoeren.....	23
B. Gezonde financiën als pijler voor efficiënte en bestuurskrachtige lokale en provinciale overheden	25
2.4.6 Verantwoordelijke en efficiënte lokale en provinciale besturen	25
2.4.7 De groei van het Gemeentefonds bestendigen	28
2.4.8 Een hervorming van het Gemeentefonds en het Provinciefonds voorbereiden	28
2.4.9 De Elia-compensatie behouden en de lokale financiën ondersteunen	29
2.4.10 Een versoepelde procedure bij investeringssubsidies	29
C. Het personeelsbeleid als hoeksteen voor een bestuurskrachtige overheid	30
2.4.11 De uitvoering van de rechtspositieregeling ondersteunen	30

2.4.12 De samenwerking tussen gemeenten en OCMW's stimuleren	31
2.4.13 Mogelijkheden creëren voor personeelsmobiliteit tussen de Vlaamse overheidsbesturen	32
2.4.14 De vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers evenwaardig bij het sectoraal overleg betrekken	32
2.4.15 De opbouw van een tweede pensioenpijler ondersteunen	33
2.4.16 Nieuw beloningsbeleid decretale graden	33
2.4.17 Andere aandachtspunten met betrekking tot personeelsbeleid	33
2.5 Strategische doelstelling: "Een efficiënte organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen van 2012"	34
2.5.1 Een Vlaams kiesdecreet voor de lokale verkiezingen	34
2.5.2 De lokale verkiezingen van 14 oktober 2012 efficiënt organiseren	34
2.5.3 De start van de nieuwe lokale bestuursperiode ondersteunen	35
2.6 Strategische doelstelling: "Correct taalgebruik en versterking van het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel"	36
2.6.1 Het bestuurlijk toezicht in de randgemeenten strikt en consequent uitoefenen.....	36
2.7 Strategische doelstelling: "Binnenlands Bestuur in Europees en internationaal perspectief"	37
2.7.1 Proactief deelnemen aan internationale fora	37
2.7.2 Betere informatieverstrekking aan de lokale besturen.....	38
2.7.3 De werking van de EGTS-structuur optimaliseren	39
2.8 Strategische doelstelling: "Een ondersteunende administratie voor de lokale en provinciale besturen"	39
2.8.1 De werking van het agentschap voortdurend verbeteren	39
2.8.2 Maximaal inzetten op informatie, communicatie en ondersteuning.....	40
2.8.3 Het bestuurlijk toezicht correct uitoefenen	42
Bijlage 1: Overzicht begroting	44
Bijlage 2: Moties en resoluties goedgekeurd door het Vlaams Parlement.....	45
Bijlage 3: Samenvatting van de beleidsmaatregelen gepland in 2013-2014.....	46
Bijlage 4: Samenvatting beleidsmaatregelen uitgevoerd van 2009 tot 2013	50
Bijlage 5: Stand van zaken uitvoering regeerakkoord	57
Bijlage 6: Gevolgen gegeven aan arresten van het Grondwettelijk Hof.....	63
Bijlage 7: Regelgevingsagenda	64

Lijst met afkortingen

ABB: Agentschap voor Binnenlands Bestuur
BBC: beleids- en beheerscyclus
BBC DR: digitale rapportering in het kader van de beleids- en beheerscyclus
BPA: bijzonder plan van aanleg
CAG: College van Ambtenaren-Generaal
CDLR: le comité européen sur la démocratie locale et régionale
CELB: Commissie Efficiëntiewinst Lokale Besturen
CRKC: Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur
DVO: diensten van de Vlaamse Overheid
ECG: Expertisecentrum Gemeentesecretarissen
EGTS: Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking
ESR: Europees Rekeningenstelsel
ESV: Europees samenwerkingsverband
EU: Europese Unie
EVA: extern verzelfstandigd agentschap
EVC: erkenning van verworven competenties
FOD: federale overheidsdienst
GSD-V: Gemeenschappelijke sociale dienst van de lokale besturen
HLM: High Level Meeting
IAVA: interne audit Vlaamse administratie
IGS: intergemeentelijke samenwerking
INR: Instituut voor de Nationale Rekeningen
KBO: kruispuntbank ondernemingen
KSZ: Kruispuntbank Sociale Zekerheid
LPKD: lokaal en provinciaal kiesdecreet
MAGDA: maximale gegevensdeling tussen administraties
OCMW: openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn
PWC: PricewaterhouseCoopers
RIA: reguleringsimpactanalyse
RESOC: regionaal sociaaleconomisch overlegcomité
SARiV: Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
SBOV: Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen
VBRC: Vlaams Bestuursrechtscollege
Vlabest: Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken
Vleva: Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
VLO: Vlaamse Lokale Ontvangers
VVOS: Vereniging van Vlaamse OCMW-secretarissen
VVP: Vereniging van Vlaamse Provincies
VVSG: Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
Vzw: vereniging zonder winstgevend doel

1. Managementsamenvatting

Aan het begin van het laatste werkjaar van deze regeerperiode blik ik tevreden terug op het beleid van de afgelopen vier jaar en kijk ik vooruit naar het beleidswerk voor de komende maanden. De geplande beleidsinitiatieven zijn tijdig gerealiseerd, de bestuurlijke uitrusting is waar nodig grondig bijgestuurd. Ongeveer 1 jaar na hun aantreden hebben de nieuwe lokale bestuursploegen hun strategische lijnen uitgezet en kan het echte werk beginnen.

In mijn beleidsnota 2009-2014 heb ik mijn beleid geënt op 2 assen: een interne staatshervorming doorvoeren en de nadruk leggen op sterke en verantwoordelijke lokale besturen.

De interne staatshervorming vond op 9 april 2011 zijn beslag in het Witboek Interne Staatshervorming. De vijf principes uit het regeerakkoord heb ik na een intensief overlegproces vertaald in 69 concrete, ondertussen grotendeels gerealiseerde doorbraken. Deze doorbraken dragen onder meer bij tot de verhoging van de efficiëntie van het politiek apparaat, de versterking van de gemeenteraad, een drastische planlastvermindering, de versterking van de lokale autonomie en bevoegdheden in tal van beleidsdomeinen, de afschaffing van de koppelsubsidies, de versterking van de coördinerende rol van de gouverneur, de vereenvoudiging van het globale subsidiebeleid, een scherpe aflijning van de provinciale taakstelling.

De gefundeerde knelpuntenanalyse en de uitgetekende visie hebben aanleiding gegeven tot verder debat en geven de richting aan voor de toekomst. Het stimuleren van de verregaande samenwerking tussen gemeente en OCMW werpt zijn vruchten af en zal zich verder doorzetten, de lopende regioscreening houdt de gemeenten én Vlaanderen een spiegel voor met betrekking tot de bestuurlijke verrommeling, de evaluatie van de vrijwillige fusiebonus maakt duidelijk dat het draagvlak voor schaalvergroting toegenomen is.

De tweede as, de nadruk leggen op sterke en verantwoordelijke lokale besturen, blijkt meer dan ooit actueel.

Op het vlak van de organieke regelgeving, werd doelbewust niet geraakt aan de uitgangspunten van het gemeente-, ocmw- en provinciedecreet. De klemtoon lag op het vervolledigen van de nieuwe beleids- en beheerscyclus, met de implementatie van een nieuw systeem van budgetteren, boekhouden en rapporteren (BBC), maar eindelijk ook met de start van de externe audit, weliswaar in een werkbare, nuttigere variant dan diegene die initieel in de regelgeving werd vooropgesteld. Andere wijzigingen vloeiden voort uit de interne staatshervorming en stonden in functie van de versterking van de lokale autonomie.

De lokale financiën vergen al de hele regeerperiode bijzondere aandacht. Terugvallende inkomsten en stijgende uitgaven zetten de lokale besturen zwaar onder druk. Besturen worden gedwongen moeilijke keuzes te maken en na te denken over hun kerntaken. Ondanks de moeilijke budgettaire tijden voor de Vlaamse begroting, is deze regering er toch in geslaagd het gemeentefonds elk jaar te laten groeien met 3,5%: gedurende deze regeerperiode is het gemeentefonds met 354 miljoen euro (van 1.892.320.000 euro in 2009 tot 2.246.693.000 euro in 2014) gestegen. Door potentiële efficiëntiewinsten aan te reiken, zoals scenario's voor verregaande samenwerking gemeente-ocmw, het openstellen van ICT- en telefonieraamcontracten etc., worden de gemeenten verder ondersteund. Door de invoering van BBC beschikken de lokale besturen nu ook over een modern instrumentarium dat hen ondersteunt bij het maken van strategische keuzes. Ik zal samen met de Vlaamse regering onderzoeken op welke manier de lokale investeringen kunnen worden gestimuleerd.

Op het personeelsvlak heb ik de rechtspositieregeling voor de OCMW's uitgewerkt, naar het beeld van de rechtspositieregeling voor de gemeenten. De vrijheidsgraden die hierin zitten vervat, bieden de lokale besturen meer mogelijkheden om een personeelsbeleid op maat te voeren. De personeelsmobiliteit binnen lokale besturen maar ook tussen verschillende bestuursniveaus, speelt in

op de behoeften van moderne loopbanen: mobiliteit stelt mensen in staat zelf hun carrière beter te bepalen, het bevordert het vinden van de juiste persoon op het juiste moment op de juiste plaats.

De organisatie van de lokale verkiezingen van 14 oktober 2012 was een succes. Het was voor Vlaanderen het moment om de kieswetgeving op punt te zetten. De gemeenten die reeds digitaal stemden, uitgebreid met enkele centrumsteden, werden uitgerust met een nieuw stelsysteem voor de volgende jaren. De uitgebreide evaluatie, die ook in het Parlement is besproken, bevat suggesties om toekomstige verkiezingsorganisaties nog verder te optimaliseren.

Ik ben er van overtuigd dat het binnenlands bestuur er deze regeerperiode is op vooruitgegaan, dat de lokale besturen beter uitgerust zijn om de vele uitdagingen met succes aan te gaan. De financiële context vergt een grote waakzaamheid: samen met de steden en gemeenten zal ik situatie van nabij opvolgen. Ik durf ook te rekenen op de veerkracht en creativiteit van onze lokale besturen: de verdere versterking van de bestuurskracht zal determinerend zijn voor de plaats van onze lokale besturen in het bestuurlijke landschap.

Ik wil het Agentschap voor Binnenlands Bestuur bedanken voor het geleverde werk en aanmoedigen om verder te gaan op de ingeslagen weg. Deze regeerperiode werden en worden belangrijke stappen gezet om het vlak van de digitalisering van de werking en de dienstverlening.

Tot slot bedank ik ook de leden van de Commissie voor Binnenlands Bestuur van het Vlaams Parlement voor de intensieve en constructieve samenwerking.

2. Overzicht beleidsmaatregelen

2.1 Strategische doelstelling: “Een interne staatshervorming”

Uitvoering doorbraken uit het witboek

a) Stand van zaken

Het doorvoeren van een interne staatshervorming is een belangrijke doelstelling van het Vlaams Regeerakkoord en een van de prioriteiten van mijn beleid voor het Binnenlands Bestuur gedurende deze periode. De analyse over de complexiteit en ondoorzichtigheid van onze interne bestuurlijke organisatie wordt algemeen gedeeld: te veel bestuursniveaus en structuren komen tussen in de besluitvormingsprocessen die daardoor nodeloos ingewikkeld zijn. De administratieve lasten voor burgers en bedrijven zijn te hoog en tijdrovend. Het Vlaamse bestuurlijke landschap moet vereenvoudigd worden.

Het Witboek Interne staatshervorming, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 9 april 2011, is een mijlpaal. De versterking van de lokale democratie en van de slagkracht van de overheid vormen de rode draad in de 5 krachtlijnen van het witboek:

- versterking van de bestuurskracht van de gemeenten;
- meer autonomie en bevoegdheden voor de gemeenten;
- performante processen – minder interveniërende niveaus;
- afbakening van de provinciale taakstelling;
- vereenvoudiging van de intermediaire ruimte.

Elke minister is binnen haar of zijn bevoegdheden verantwoordelijk voor de uitvoering van de 69 doorbraken. Als minister van Binnenlands Bestuur volg ik door middel van een projectplan en monitoringsysteem samen met de Vlaamse Regering de uitvoering van de doorbraken op.

Zoals blijkt uit de laatste zesmaandelijksse rapportering, voorgelegd aan de Commissie voor Binnenlands Bestuur op 8 oktober 2013, is de stand van zaken als volgt:

- 27 doorbraken zijn definitief gerealiseerd;
- 35 doorbraken zitten op schema;
- 7 doorbraken vertonen een kleine afwijking ten opzichte van de initiële planning;
- 1 doorbraken vergt bijzondere aandacht;
- 1 doorbraak vertoont een ernstige afwijking.

De doorbraken op het vlak van binnenlands bestuur zijn ondertussen gerealiseerd of zitten op schema (cf. infra).

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Samen met de Vlaamse Regering en de Commissie voor Binnenlands Bestuur blijf ik de uitvoering van de doorbraken nauwgezet opvolgen. De realisatie van de verschillende doorbraken is een eerste belangrijke stap in de herijking van het bestuurlijke landschap. Zoals ik al aangaf in het Witboek, is de interne staathervorming een iteratief proces dat ook de volgende jaren moet verdergezet worden.

Enkele doorbraken in het bijzonder zullen ook de volgende beleidsjaren bepalen: De ervaringen met de vrijwillige fusiebonus en de lopende bottom-up regioscreening helpen om op doordachte wijze verder stappen te ondernemen.

2.1.1 Meer bevoegdheden voor de gemeenten, een sluitende lijst van provinciale bevoegdheden met grondgebonden karakter

a) Stand van zaken

Versterken van de lokale democratie

De doorbraken op het vlak van binnenlands bestuur hadden vooral te maken met de aanpassingen aan de organieke decreten ter versterking van de lokale raden. De meeste van deze bepalingen zijn sinds de start van de nieuwe lokale bestuursperiode op 1 januari 2013 van kracht.

De organieke decreten bevatten maatregelen tot herwaardering van de gemeenteraad en tot verhoging van de efficiëntie van het politiek apparaat. Ik verwijs onder meer naar:

- de mogelijkheid om de gemeenteraad samen te roepen op vraag van 1/5 van de raadsleden;
- de invoering van de procedure tot herstel van de bestuurbaarheid;
- meer controlemogelijkheden voor gemeenteraadsleden op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en verzelfstandigde entiteiten onder meer door de oprichting van een commissie die waakt over de afstemming van het gemeentelijk beleid op het beleid van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en verzelfstandigde agentschappen van de gemeente;
- de vermindering van het aantal schepenen met 1 per bestuur vanaf 2019;
- het invoeren van een beperkte uittredingsvergoeding voor uitvoerende mandaten;
- de verruimde mogelijkheden tot samenwerking tussen gemeente en OCMW, met vanaf 2014 onder andere hetzelfde stelsel van budgetteren, boekhouden en rapporteren (BBC).

Afbakening van de provinciale taakstelling

a) Stand van zaken

Op 1 januari 2014 treedt het aangepaste artikel 2 van het Provinciedecreet in werking. Het gewijzigde artikel 2 (decreet van 28 juni 2012) legt de juridische basis voor een nieuwe positionering van de provincies. Voortaan oefenen zij in hoofdzaak bevoegdheden uit in grondgebonden aangelegenheden. In culturele en persoonsgebonden aangelegenheden kunnen de provincies enkel bevoegdheden en taken uitoefenen als er daarvoor een wettelijke of decretale basis bestaat en overeenkomstig de bestuursakkoorden afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de provincies.

De bestuursakkoorden bevatten nadere afspraken over hoe de provincies hun resterende bevoegdheden in de culturele of persoonsgebonden aangelegenheden kunnen uitoefenen. Ze werden overlegd zowel met de uittredende deputaties in de loop van 2012 als met de nieuw aangetreden deputaties in de eerste helft van 2013.

De Vlaamse Regering keurde de definitieve teksten goed op 19 april 2013, waarna ze werden voorgelegd aan de provincieraden. Na de ondertekening door de verschillende deputaties en de Vlaamse Regering zijn de bestuursakkoorden voor kennisgeving aan het Vlaams Parlement bezorgd.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Door de interne staatshervorming hebben de provincies voortaan een specifiek profiel met nadruk op de grondgebonden bevoegdheden. Het is aan de provinciebesturen om deze aangepaste taakstelling gestalte te geven in hun beleid zoals dit onder meer tot uitdrukking moet komen in hun meerjarenplanning 2014 – 2019.

Financiële verevening

a) Stand van zaken

De herijking van de provinciale taakstelling leidde ook tot enkele financiële verschuivingen, die volgens het Witboek Interne Staatshervorming in eerste instantie moeten worden verrekend in het Provinciefonds.

De middelen die de provincies de afgelopen jaren besteedden aan de uitoefening van bevoegdheden en taken die ze niet meer hebben vanaf 2014 enerzijds en de subsidiestromen vanuit de Vlaamse overheid naar de provincies voor de uitoefening van diezelfde bevoegdheden anderzijds, zijn in een gezamenlijke werkgroep tussen vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en de provincies begroot op 35,1 miljoen euro. Dit bedrag wordt dus vanaf het begrotingsjaar 2014 in mindering gebracht van het Provinciefonds en geheralloceerd naar diverse begrotingsartikelen van de Vlaamse begroting. Diverse geledingen van de Vlaamse overheid zullen verder instaan voor de uitoefening van deze bevoegdheden. Op deze wijze heeft de Interne Staatshervorming en de herijking van de provinciale taakstelling geen rechtstreekse financiële gevolgen voor de betrokken sectoren.

Volledigheidshalve vermeld ik dat, naar aanleiding van de besprekingen over de begrotingsopmaak 2014, aan het Vlaams Parlement een voorstel zal worden gedaan om ook de provincies, die door middel van opcentiemen op de onroerende voorheffing en een algemene provinciebelasting op een stabiele inkomstenstroom kunnen rekenen, een bijdrage te laten leveren in de sanering die alle overheden moeten doorvoeren. Concreet zou dit betekenen een inhouding van 26 miljoen euro op het Provinciefonds of een vermindering van ongeveer 2,5% van de inkomsten van de provincies.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

De juridische en financieel technische vertaling van de boven genoemde financiële verevening zal gebeuren n.a.v. de begrotingsopmaak 2014.

De precieze bevoegdheidsomschrijving van de provincies in de beleidsvelden “inburgering en integratie” en “gelijke kansen”, en de daarmee gepaard gaande eventuele financiële verevening, moeten in het komende werkjaar nog worden afgerond.

2.1.2 Mogelijkheden creëren voor sterke gemeenten en democratisch gelegitimeerde lokale samenwerkingsverbanden

Regioscreening

a) Stand van zaken

In uitvoering van het Witboek Interne Staatshervorming heb ik in 2011 een gebiedsdekkende regioscreening opgestart. De regioscreening heeft als doel na te gaan hoe de bestuurlijke verrommeling bestreden en de lokale samenwerking geoptimaliseerd kan worden. Daarbij is het essentieel dat de oefening vertrekt vanuit de lokale besturen zelf.

Het eerste analyserapport van 24 april 2012¹ maakt duidelijk dat het aantal samenwerkingsverbanden en intermediaire structuren de jongste jaren enorm is toegenomen: er werden maar liefst 2.229 samenwerkingsverbanden geïnventariseerd, gaande van informeel overleg tussen gemeentelijke ambtenaren over dienstverlenende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden tot en met Vlaamse

¹Voor meer info over de regioscreening, zie www.binnenland.vlaanderen.be, rubriek interne staatshervorming/regioscreening.

structuren of afbakeningen zoals de zorgregio's of CAW's. Naast de sterke stijging van het aantal structuren, werd ook duidelijk dat:

- 'lokale samenwerking' een erg complex en gedifferentieerd geheel is;
- er nood is aan duidelijke focus en probleemstellingen bij de aanpak van 'de verrommeling';
- het intermediaire niveau uit meerdere schaalniveaus is opgebouwd;
- oude, traditionele grenzen herkenbaar zijn, maar doordringbaar worden.

Door het analyserapport zo ruim mogelijk bekend te maken en ook de databank van samenwerkingsverbanden voor iedereen toegankelijk te maken, zijn de lokale besturen, de Vlaamse overheid en bij uitbreiding elke belanghebbende beter in staat om dit complexe vraagstuk aan te pakken.

Op zichzelf is samenwerking tussen gemeenten positief, maar zij kan ook ongewenste neveneffecten hebben, bijvoorbeeld doordat de mandatarissen steeds meer moeite ondervinden om een goed zicht te hebben en controle uit te oefenen op het beleid en de werking van al de samenwerkingsverbanden, structuren en gebiedsafbakeningen waar hun gemeente aan deelneemt. Deze proliferatie leidt er toe dat de verkozen bestuurders steeds moeilijker kunnen wegen op de besluitvorming. Het is de uitdaging om enerzijds de samenwerking tussen gemeenten te versterken en anderzijds erover te waken dat die samenwerking op een transparante, efficiënte en democratische wijze georganiseerd wordt. Het afgelopen werkjaar werd na het aantreden van de nieuwe lokale bestuursploegen gestart met de evaluatie van de samenwerkingsverbanden.

Ik heb de gouverneurs gevraagd om vanuit hun functie als commissaris van de Vlaamse Regering deze evaluatie binnen hun provincie te begeleiden. Dat gebeurt aan de hand van besprekingen in zogenaamde regiotafels waaraan telkens een relatief beperkt aantal gemeenten deelnemen. De gouverneurs kunnen daarbij rekenen op ondersteuning van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en een externe consultant. Deze aanpak moet zorgen voor een zekere eenvormigheid in de aanpak over de provincies heen.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

In de vijf provincies zijn diverse regiotafels opgestart, waar de bestaande situatie inzake lokale samenwerking grondig geanalyseerd wordt en waar voorstellen geformuleerd worden met het oog op een optimalisatie van de lokale samenwerking. Ik verwacht tegen het einde van 2013 een rapport van de gouverneurs over de evaluatiefase, met conclusies en aanbevelingen. Uit deze rapporten moeten begin 2014 concrete actieplannen volgen die leiden naar een verbeterd intermediair landschap in bestuurlijk Vlaanderen.

Aanmoedigen van vrijwillige fusies van gemeenten

a) Stand van zaken

Het Witboek Interne Staatshervorming bevat een knelpuntanalyse van de Vlaamse bestuurlijke organisatie. Het gebrek aan bestuurskracht bij een aantal gemeenten is een cruciaal element. De lokale besturen worden geconfronteerd met steeds meer complexe taken en uitdagingen. In de strategische keuze van de Vlaamse Regering voor een opbouw van de bestuurlijke organisatie van onderuit is het van essentieel belang dat de gemeenten over het vermogen beschikken om deze uitdagingen ten volle te kunnen opnemen. Vaak zijn de lokale besturen te beperkt in hun mogelijkheden om op alle vragen en behoeften van hun inwoners een antwoord te bieden. Schaalvergroting kan bijdragen tot een oplossing.

Op 30 april 2010 stelde de Vlaamse Regering een kader vast voor de ondersteuning van vrijwillige fusies. Het ondersteuningspakket bestond uit twee elementen: enerzijds een financiële ondersteuning in de vorm van een fusieregeling en een garantieregeling voor het gemeentefonds, anderzijds een

inhoudelijke en juridische bijstand van een begeleidingsteam, waaraan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten deelnemen.

Op 31 december 2011 verstreek de datum waarop gemeenteraden een definitief voorstel tot fusie konden indienen met het oog op een fusie met ingang van 1 januari 2013. Geen enkele gemeente besloot om tot een fusie over te gaan. Hoewel de mogelijkheid tot een vrijwillige fusie niet tot harde resultaten heeft geleid, werd het debat over de mogelijkheid van fusies wel op gang getrokken.

Het afgelopen jaar nam ik verschillende initiatieven om het kader voor vrijwillige fusie zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering op 30 april 2010 te evalueren. In deze evaluatie stonden volgende vragen centraal:

- wat zijn de belangrijkste redenen waarom het kader voor vrijwillige fusie niet leidde tot effectieve fusies;
- welke lessen kan Vlaanderen trekken uit buitenlandse voorbeelden;
- welke elementen zou een nieuw ondersteuningskader moeten bevatten om succesvol te zijn?

Op 21 januari 2013 organiseerde ik een Rondetafel van experts om te evalueren waarom het regeringsbeleid inzake het promoten van vrijwillige fusies niet tot effectieve resultaten heeft geleid. Deze Rondetafel had plaats onder het voorzitterschap van de administrateur-generaal van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. Er namen gezaghebbende bestuurskundigen van de Vlaamse universiteiten aan deel. Ik heb het verslag van dit overleg ter beschikking gesteld van de Commissie Binnenlands Bestuur van het Vlaams Parlement.

De experts waren het erover eens dat in de toekomst moet gewerkt worden aan een groeiend bewustzijn over de nood van een schaalvergroting. Gemeenten krijgen steeds meer bevoegdheden toebedeeld, terwijl een aantal onder hen niet slagkrachtig genoeg is om al deze bevoegdheden op te nemen. Een fusie is volgens de experts nodig als gemeenten niet in staat blijken om te beantwoorden aan de behoeften van de evoluerende samenleving.

In het kader van een internationale vergelijking voerde het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen (SBOV) een onderzoek uit naar de factoren voor succes en/of falen van hervormingen aan de lokale schaal. Dit onderzoek zoekt een antwoord op de volgende vragen:

- hoe is het besluitvormingsproces rond schaalhervormingen verlopen;
- wat zijn de succes- en/of faalfactoren;
- welke lessen kan Vlaanderen trekken uit de buitenlandse voorbeelden.

Ervaringen met fusies in andere lidstaten stonden ook centraal in een workshop die het Agentschap voor Binnenlands Bestuur op 13 maart 2013 in Brussel organiseerde in samenwerking met het Expertisecentrum voor de hervorming van de lokale besturen van de Raad van Europa. Deelnemers uit Nederland, Denemarken, Finland en Ierland wisselden hun ervaringen uit. De pro's en contra's, alsook de sleutelsuccesfactoren en gevaren voor fusies, werden opgelijst. Er werd eveneens gediscussieerd over mogelijke stimuli voor fusies.

Tenslotte bracht ik in april 2013 een werkbezoek aan Denemarken om na te gaan hoe men er in Denemarken in slaagde om een ingrijpende bestuurlijke vernieuwing op het vlak van het binnenlands bestuur door te voeren. Door een verregaande opschaling verwierven de gemeenten een centrale positie in het Deense bestuurlijke model en kon men de vroegere provincies heroriënteren naar vijf regio's met een duidelijker afgebakende taakomschrijving.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Tijdens de afgelopen regeerperiode toonden verschillende lokale besturen interesse voor de uitgewerkte bonus voor vrijwillige fusies, daadwerkelijke fusies bleven echter uit. De meeste experts zijn het er over eens dat de absolute vrijwilligheid bij schaaloperaties niet werkt.

Het komende werkjaar zal ik een evaluatienota over het kader voor vrijwillige fusie neerleggen en de Commissie Binnenlands Bestuur van het Vlaams Parlement uitnodigen om hierover van gedachten te wisselen. Ik zal in deze evaluatienota ook aanbevelingen formuleren met het oog op de verdere stappen die in Vlaanderen gezet kunnen worden om de slagkracht van de lokale besturen te versterken.

Zonder voorafname op deze evaluatienota, lijkt het vergroten van de bestuurskracht van de lokale besturen één van de belangrijkste elementen in de verdere hertekening van het Vlaamse bestuurlijke landschap. Verschillende gemeenten beschikken niet over voldoende bestuurskracht en mogelijkheden om te beantwoorden aan de maatschappelijke noden en de toegenomen vragen van de burgers.

2.2 Strategische doelstelling: “Een volwaardig partnerschap over de grenzen van beleidsdomeinen en bestuursniveaus”

2.2.1 De beleids- en controleprocessen van de verschillende overheden meer op elkaar afstemmen

Coördinerende opdracht van de gouverneurs

a) Stand van zaken

Op 29 april 2011 besliste de Vlaamse Regering om aan de provinciegouverneurs een coördinerende opdracht te geven over de verschillende buitendiensten van de Vlaamse overheid in hun provincie. Met deze beslissing gaf de Vlaamse Regering uitvoering aan het Witboek Interne Staatshervorming met het oog op de aanpak van de interne verkokering van de Vlaamse overheid en de negatieve gevolgen hiervan onder andere voor de lokale besturen. Lokale besturen stellen immers vast dat de verschillende beleidsdomeinen en instellingen van de Vlaamse overheid al te vaak in verspreide slagorde opereren en in een aantal gevallen tegenover hen ook intern tegenstrijdige standpunten innemen.

Conform de regeringsbeslissing kunnen de gouverneurs hun opdracht op drie manieren vervullen:

- Door een coördinerende rol op te nemen in verschillende fases van projecten van lokaal of regionaal belang. De gouverneur is dan de procesbegeleider die bemiddelend optreedt tussen verschillende bestuursniveaus en diensten van de Vlaamse overheid.
- Door een overlegplatform te organiseren waarin de provinciale buitendiensten van de Vlaamse overheid elkaar regelmatig ontmoeten, waar ze met elkaar afstemmen en oplossingsgericht werken.
- Door ad hoc, op vraag van een lokaal bestuur, te interveniëren in een lopend dossier, om te bemiddelen tussen overheidsdiensten, wanneer een voorgenomen project ernstig vertraagd dreigt te worden.

De gouverneurs maken elk jaar een overzichtsrapport van hun coördinatiewerkzaamheden dat ik samen met hun aanbevelingen en conclusies meedeel aan de Vlaamse Regering.

Ter ondersteuning van de nieuwe rol van de gouverneurs, is het voorbije jaar gestart met de uitbouw van de diensten van de gouverneurs in de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen. Zoals vermeld in het Witboek Interne Staatshervorming wordt deze dienst geleidelijk uitgebouwd met middelen die vrij komen ten gevolge van het uitdoven van de functie van arrondissementscommissaris.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Naar aanleiding van de benoeming van de gouverneur van Oost-Vlaanderen in januari 2013 werd een politieke consensus gevonden om de procedure voor de aanstelling van de gouverneurs te wijzigen.

Ik zal de Commissie Binnenlands Bestuur van het Vlaams Parlement een voorstel ter bespreking voorleggen die de procedure die leidt tot de aanstelling van een provinciegouverneur transparanter maakt en ruimte laat voor een inbreng door de parlementsleden.

Vanaf 2014 zullen de gouverneurs hun jaarlijks werkingsverslag, met hierin vervat de verslaggeving van hun coördinerende opdracht, ook toelichten in de Commissie Binnenlands bestuur van het Vlaams Parlement. De gouverneurs werken hiervoor aan een gezamenlijk sjabloon.

2.2.2 Betere planning, minder planlasten

a) Stand van zaken

Met het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest plan- en rapporteringsverplichtingen aan de lokale besturen kunnen opgelegd worden (het zogenaamde “planlastendecreet”) is de juridische basis gelegd voor een aanzienlijke daling van de plan- en rapporteringsverplichtingen voor lokale besturen. Vanaf 2014 worden negen sectorale beleidsplannen afgeschaft: de meerjarenplanning in het kader van BBC is de enige planning die van lokale besturen wordt gevraagd. De betrokken sectorale decreten zijn sterk vereenvoudigd en afgestemd op het planlastendecreet en op BBC. De lokale meerjarenplanning geldt vanaf 2014 als enige aanvraag voor de betreffende sectorale subsidies.

Op 26 oktober 2012 maakte de Vlaamse Regering in een omzendbrief de Vlaamse beleidsprioriteiten voor de periode 2014-2019 bekend. Met behulp van zogenaamde “deelrapportagecodes” zal de aanvraag van de aan de Vlaamse beleidsprioriteiten gekoppelde subsidies volledig gebeuren op basis van de lokale meerjarenplanning. Lokale besturen koppelen deelrapportagecodes aan lokale acties in hun meerjarenplanning die aansluiten bij de Vlaamse beleidsprioriteiten. De Vlaamse administraties kunnen op basis van die deelrapportagecodes zelf rapporten aanmaken die de acties, bovenliggende actieplannen en doelstellingen en de eraan gekoppelde ontvangsten en uitgaven verzamelen en op basis daarvan subsidies toekennen.

Ik heb heel wat initiatieven genomen om deze nieuwe werkwijze te bekend te maken en te ondersteunen. Op 5 november 2012 zijn de Vlaamse beleidsprioriteiten uitgebreid toegelicht op een druk bijgewoonde studiedag in het Vlaams Parlement en op zes provinciale studiedagen konden de lokale besturen terecht voor bijkomende vragen over de praktische verwerking van de Vlaamse beleidsprioriteiten in de lokale beleidsrapporten.

Naast de informatierondes die de sectoraal bevoegde ministers hebben ingericht, heb ik bovendien de lokale besturen ondersteund door middel van een gebruiksvriendelijke brochure en website die permanent wordt bijgewerkt.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Als coördinerend minister blijf ik inzetten op de noodzakelijke mentaliteitswijziging zowel binnen de Vlaamse administratie als bij de lokale besturen. De Vlaamse administraties moeten “sturen op afstand”, niet meer focussen op de middelen die het lokaal bestuur inzet maar op de prestaties die het levert én bovendien leren omgaan met lokaal verschillende benaderingswijzen en prioriteiten. De lokale besturen moeten er zich van hun kant van bewust zijn dat de toegenomen beleidsvrijheid vereist dat zij voldoende transparantie aan de dag leggen door o.a. een duidelijke formulering van de te bereiken doestellingen, actieplannen en acties, bij voorkeur met daaraan gekoppeld verifieerbare indicatoren.

Ik zal de praktische implementatie van het planlastendecreet nauwgezet opvolgen. Ook in het najaar van 2013 en in 2014 zal mijn administratie de nodige ondersteuning bieden zodat alle subsidieaanvragen vlot verlopen. Ik wens de planlastprincipes ook te verankeren in de hernieuwde lokale besturentoets.

De implementatie van het planlastendecreet in 2014 mag geen eindpunt betekenen in het streven naar efficiëntiewinsten in de verhouding tussen Vlaanderen en de lokale besturen. Vanaf de tweede jaarhelft van 2013 zal ik laten onderzoeken of er nog verdere vereenvoudigingen mogelijk zijn. Enerzijds zal ik onderzoeken of de diverse andere subsidiestromen vanuit Vlaanderen naar de lokale besturen, voor wat betreft de aanvraag en de verantwoording, ook procedureel kunnen ingepast worden in het BBC-instrument. Anderzijds wil ik laten oplijsten welke informatie de diverse geledingen van de Vlaamse overheid opvragen bij de lokale besturen. Ongetwijfeld kunnen ook hier efficiëntiewinsten geboekt worden wanneer als uitgangspunt wordt gehanteerd dat enkel essentiële informatie kan worden opgevraagd en dat deze slechts één keer kan worden opgevraagd.

2.2.3 Het Belfortprincipe bevestigen

a) Stand van zaken

Ik liet een grondige analyse uitvoeren van de huidige toepassing van de omzendbrief VR 2001/39, waarin de verplichting is opgenomen om bij het formuleren van beleidsvoorstellen aan de Vlaamse Regering telkens ook een rubriek “Weerslag van de beslissingen op de lokale besturen” op te maken. Uit het onderzoek blijkt dat de toepassing van de lokale besturentoets in de meeste gevallen wel formeel in orde is, maar dat anderzijds de inschatting van de impact nog vaak te weinig diepgaand en becijferd is.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Op basis van de gemaakte analyse zal ik een voorstel voor wijziging van de lokale besturentoets voorleggen aan de Vlaamse Regering. Ik mik daarbij niet op grote formele wijzigingen, maar wel op een duidelijker toetsingskader aan de hand waarvan administraties op een zinvolle manier de impact van Vlaamse beleidsbeslissingen op het lokale niveau in kaart kunnen brengen. Hiertoe organiseer ik ook de nodige ondersteuning en opvolging.

2.2.4 Een decretaal kader voor interbestuurlijke samenwerking

Decretaal kader voor interbestuurlijke samenwerking

a) Stand van zaken

Het witboek Interne Staatshervorming zet in op verschillende sporen om de bestuurskracht van de Vlaamse gemeenten te vergroten. Ongeacht schaalgrootte en bestuurskracht blijft samenwerking tussen lokale besturen en tussen overheden van verschillende bestuursniveaus noodzakelijk. Interbestuurlijke samenwerking is overigens geen nieuw gegeven. We kennen vandaag een aantal disparate, naast elkaar ontwikkelde, decreten voor specifieke samenwerkingen in verschillende sectorale beleidsdomeinen. Maar een algemeen regelgevend kader waarin vorm gegeven wordt aan de interbestuurlijke samenwerking ontbreekt vooralsnog. Het witboek bevat de ambitie om hieraan tegemoet te komen.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Samen met mijn administratie werk ik aan een voorontwerp van decreet om de organisatie van de door Vlaanderen opgelegde of ingerichte interbestuurlijke samenwerkingsverbanden te stroomlijnen. Ik wens daarbij rekening te houden met de resultaten van de lopende regioscreening. Het is aangewezen dat bij de omschrijving van de werkingsgebieden van de interbestuurlijke samenwerkingsverbanden rekening wordt gehouden met de noden die de lokale besturen ervaren bij de evaluatie van de huidige samenwerkingsverbanden. Zo kan de basis gelegd worden voor een geïntegreerde beleidsontwikkeling voor de volgende jaren.

Vandaag functioneren in verschillende beleidsdomeinen een reeks interbestuurlijke samenwerkingsverbanden op basis van sectorale decreten. Zoals ook bij de aanpak van de planlasten, wil ik een kaderdecreet ontwikkelen met randvoorwaarden waaraan sectorale decreten moeten voldoen. Dat draagt bij tot het indijken van de in het witboek vastgestelde verrommeling die een gevolg is van de huidige wildgroei aan samenwerkingsverbanden, zeker voor die samenwerkingsverbanden die vanuit de Vlaamse overheid werden gestimuleerd.

De kaderregeling voor interbestuurlijke samenwerking kan bepalingen bevatten over de bestuursorganen, de wijze van financiering, de boekhouding, de rechtspositie van het personeel, de wijze van toezicht, de controle en rapportering en de tijdsduur van de interbestuurlijke samenwerkingsverbanden. Ik wens dit ontwerpdecreet nog gedurende deze parlementaire bestuursperiode ter bespreking aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

2.3 Strategische doelstelling: “Verhogen van de bestuursefficiëntie door gebruik van ICT, gegevensdeling en procesbeheer tussen Vlaanderen, de lokale besturen en de provincies”

2.3.1 Elektronisch informatie uitwisselen en de beschikbare gegevens maximaal delen tussen de overheden

In het Witboek Interne Staatshervorming zijn een aantal doorbraken opgenomen die tot doel hebben de beleidsprocessen van Vlaanderen, de lokale besturen en de provincies op elkaar af te stemmen. Het gebruik van informatietechnologie ondersteunt deze afstemming.

Uitbreiding van het e-governmentdecreet naar lokale besturen

a) Stand van zaken

De vorige jaren werden al belangrijke initiatieven ontwikkeld op het vlak van het digitaal delen van informatie binnen de Vlaamse overheid. Daartoe behoort het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

Sedert 2007 worden met de steun van de Vlaamse overheid I-scans² uitgevoerd bij de lokale besturen. Uit het I-scan onderzoek blijkt dat er grote verschillen bestaan op het vlak van de ICT-capaciteiten van de gemeenten onderling.

Vanuit het departement Bestuurszaken werkt men verder aan het bouwen van centrale “shared services” die ter beschikking gesteld worden aan alle gemeenten. Hierdoor kunnen de lokale besturen besparen op deze investeringen. Voorbeelden zijn de Digitale Bouwaanvraag, de productencatalogus (IPDC) en het platform voor digitale handtekeningen met de elektronische identiteitskaart.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Een belangrijke stap in het verbeteren van de digitale werking van de overheid is de wijziging van het decreet van 18 juli 2008 zodat ook de lokale besturen bij het opvragen van gegevens gebruik maken van authentieke gegevensbronnen. Op die manier moeten ze zich niet telkens tot de betrokkenen zelf wenden. Meer bepaald gaat het over informatie opgenomen in het Rijksregister, de gegevensbanken van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ), de sociale gegevensbanken en in de Kruispuntbank Ondernemingen (KBO).

² Het I-scanproject is een initiatief van Universiteit Gent, VVSG, V-ICT-OR en CORVE.

Om deze belangrijke stap mogelijk te maken voorziet het departement in een aantal maatregelen. Het 'I-scanproject' wordt verdergezet en ook de verdere ontsluiting van de gegevensbronnen. Onder meer de 'Vlaamse lokale ontvangers' (VLO) en de Gemeenschappelijke sociale dienst van de lokale besturen (GSD-V) zijn daarvoor vragende partij. Verder voorzien we in de nodige begeleiding die de lokale besturen moet toelaten aan deze verplichtingen te voldoen.

Digitale informatie-uitwisseling tussen lokale besturen en de Vlaamse overheid

a) Stand van zaken

De veelvuldige gegevensstromen tussen de lokale en provinciale besturen enerzijds en de Vlaamse overheid anderzijds geeft traditioneel aanleiding tot tonnen papierverbruik en onnodig lange doorlooptijden. Door gebruik te maken van de moderne informatietechnologie kan dit veel efficiënter, met name sneller en met minder administratieve lasten, verlopen. De Vlaamse overheid ontwikkelde deze regeerperiode een platform dat de digitalisering van de gegevensstromen over de verschillende bestuurslagen heen moet mogelijk maken. Het platform zal toegankelijk zijn voor de gemeenten, de OCMW's, de provincies en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. De lokale besturen zullen hun gegevensuitwisseling kunnen organiseren door gebruik te maken van het digitaal loket "mijn Binnenland".

Hierbij zijn tijdens deze regeerperiode twee projecten prioritair: de digitalisering van de informatiestromen in het kader van de uitoefening van het administratief toezicht en de digitalisering van de financiële beleidsrapporten (meerjarenplan, budget, jaarrekening) in het kader van BBC.

Vandaag reeds sturen een beperkt aantal pilootbesturen hun documenten in het kader van het administratief toezicht naar de Vlaamse overheid door middel van "mijn binnenland", net zoals enkele BBC-pilootbesturen dit ook doen voor hun beleidsrapporten.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Het komende werkjaar moet het Digitaal Toezicht stelselmatig verder ingang vinden bij de besturen. Het bestuurlijk toezicht moet tegen 2015 volledig digitaal verlopen.

Ik wens ook na te gaan hoe de doelgroep verder kan verruimd worden zodat ook politiezones en erediensbesturen geleidelijk in het systeem kunnen instappen. Op termijn moet dit loket kunnen uitgroeien tot een uniek loket voor het geheel van het gegevensverkeer tussen de lokale besturen en Vlaanderen. Het systeem moet zoveel mogelijk vertrekken van de behoeften van de lokale besturen zelf.

2.3.2 Elektronisch ontsluiten van informatie voor burger en mandataris

Digitaal versturen van notulen en documenten van de raden

a) Stand van zaken

Bij de jongste wijziging van het Gemeentedecreet, doorgevoerd op 29 juni 2012, zijn bijkomende stappen gezet om de raadsleden sneller en gemakkelijker informatie ter beschikking te stellen over het gemeentelijk beleid:

- het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad bepaalt dat een dossier elektronisch ter beschikking gesteld moet worden, nadat een gemeenteraadslid erom verzoekt;
- het huishoudelijk reglement van het college van burgemeester en schepenen bepaalt dat de notulen elektronisch ter beschikking gesteld worden, als een gemeenteraadslid erom verzoekt;

- op verzoek van een gemeenteraadslid worden ook de notulen van de vergaderingen van de raad van bestuur en het directiecomité van het autonoom gemeentebedrijf elektronisch ter beschikking gesteld.

Analoge wijzigingen zijn doorgevoerd in het Provinciedecreet en het OCMW-decreet.

Beleidsondersteunende en statistische informatie beter ter beschikking stellen aan de lokale besturen en de provincies

a) Stand van zaken

Naast een betere informatieverstrekking aan de raadsleden, heb ik ook initiatieven ontwikkeld die kaderen binnen het beleid inzake open data dat door de Vlaamse Regering³ is uitgewerkt. Die strekken ertoe om voor het brede publiek en de geïnteresseerde burger zoveel mogelijk gegevens over de lokale en provinciale besturen toegankelijk te maken in voor iedereen leesbare formaten. De afgelopen vier jaar werden grote stappen gezet in de digitalisering en ontsluiting van gegevens met betrekking tot de lokale besturen. Die inspanningen zullen verder worden gezet om lokale benchmarking nog meer dan vandaag toe te laten.

Lokale statistieken

Het samenwerkingsverband lokale statistieken is een voorbeeld van open data. Op de website www.lokaalstatistieken.be is een resem aan cijfergegevens over de lokale en provinciale besturen beschikbaar voor iedereen. Naast enkele standaardrapporten, kan de gebruiker ook zelf rapporten aanmaken en gegevens naar eigen keuze combineren.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering zorgt voor de technische ondersteuning van lokaalstatistieken.be. De inhoudelijke uitwerking en opvolging gebeurt door een stuurgroep waaraan naast het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en de Studiedienst van de Vlaamse Regering, ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de Vereniging van Vlaamse Provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie deelnemen.

Gemeentelijke profielschetsen

Lokalestatistieken.be biedt kant-en-klare rapporten aan, zoals onder andere de gemeentelijke profielschetsen. Aan de hand van een beperkt aantal indicatoren geeft de profielschets per gemeente een zicht zowel op het functioneren van het gemeentebestuur en het OCMW-bestuur als op de verschillende beleidsdomeinen waarbinnen ze actief zijn. Op geregelde tijdstippen wordt de informatie geactualiseerd.

Vanaf 1 januari 2014 werken alle lokale besturen volgens de nieuwe beleids- en beheerscyclus. Om de gemeenten te ondersteunen bij de opmaak van hun omgevingsanalyse, werd in maart 2013 de ‘GPS+’ gelanceerd, een uitbreiding van de vroegere gemeentelijke profielschetsen.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Het veranderingstraject naar de gemeentelijke profielschetsen GPS+ is met de editie van april 2013 nog niet afgerond. De administratie werkt aan een verdere uitbreiding van de indicatorenset zodat ze niet alleen beter bruikbaar zijn voor BBC, maar de gemeenten en de Vlaamse administraties ook ondersteunen bij de realisatie van het project planlastvermindering.

³ Conceptnota open data, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 september 2011.

Vlaamse profielschets

Naast de gemeentelijke profielschetsen, geeft mijn administratie jaarlijks een Vlaamse profielschets uit, die verschijnt als juninummer van het tijdschrift BinnenBand. De publicatie bevat allerhande cijfergegevens over de gemiddelde Vlaamse gemeente, OCMW en provincie. Aan de hand van een aantal indicatoren biedt de profielschets een geaggregeerde blik op de werking van de gemeente-, OCMW- en provinciebesturen in Vlaanderen. Nieuw dit jaar zijn bijkomende gegevens over de verkiezingsresultaten van oktober 2012. Daarnaast werd bijzondere aandacht besteed aan de positionering van de zeer kleine gemeenten (met minder dan 5000 inwoners) ten opzichte van de gemiddelde Vlaamse gemeente en ten opzichte van een aantal andere inwonerscategorieën.

Andere initiatieven

In 2013 is een derde update uitgevoerd van de personeelsdatabank die in 2010 door het Agentschap Binnenlands Bestuur is ontwikkeld. Voor de invulling van de databank is de medewerking van alle lokale besturen noodzakelijk. Om de nog ontbrekende gegevens gemakkelijker te verzamelen, zal nagegaan worden hoe het gebruiksgemak van de databank verhoogd kan worden.

2.4 Strategische doelstelling: “Sterke en verantwoordelijke besturen”

A. De nieuwe organieke regelgeving voor de lokale besturen implementeren

2.4.1 Het gemeente-, OCMW- en provinciedecreet verder uitvoeren

Wijziging van de organieke decreten

Met de decreten van 29 juni 2012 zijn een reeks wijzigingen aangebracht aan de organieke decreten voor de gemeenten, de OCMW's en de provincies. De meeste van die wijzigingen traden zoals voorzien in werking bij de aanvang van de nieuwe bestuursperiode en geven concreet vorm aan de uitvoering van het project interne staatshervorming.

Herwaardering van de gemeenteraad

Bij de totstandkoming van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 was al ruime aandacht besteed aan de positionering van de gemeenteraden. In uitvoering van het Witboek Interne Staatshervorming werd de rol van de raden verder versterkt. Zo werden onder andere volgende aanpassingen doorgevoerd:

- de voorzitter van de gemeenteraad is verplicht de gemeenteraad bijeen te roepen op verzoek van een vijfde van de zittinghebbende leden als zes weken na datum van de vorige gemeenteraad nog geen bijeenroeping is gebeurd;
- er is een procedure tot herstel van de bestuurbaarheid ingevoerd;
- de rol van de gemeenteraad wordt geherwaardeerd voor wat betreft de strategische beslissingen en visievorming van het gemeentelijk beleid, in het bijzonder in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, autonome gemeentebedrijven, ...:
 - o op verzoek van een gemeenteraadslid worden de notulen van de vergaderingen van de raad van bestuur en van het directiecomité van het autonoom gemeentebedrijf elektronisch ter beschikking gesteld;
 - o in elke gemeente waakt een bijzondere gemeenteraadscommissie over de afstemming van het gemeentelijk beleid op het beleid van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en verzelfstandigde agentschappen van de gemeente.

Verhoging efficiëntie van het politieke apparaat: aantal en statuut van de schepenen, districtsleden en gedeputeerden

Conform het Witboek Interne Staatshervorming zal het aantal schepenen vanaf 1 januari 2019 verminderen met 1. Een analoge wijziging is doorgevoerd voor de leden van het districtscollege (inwerkingtreding op 1 januari 2019) en voor de leden van de deputatie (inwerkingtreding op 3 december 2018).

Daarnaast is er een nieuwe regeling uitgewerkt voor de uittredingsvergoeding van de uitvoerende mandatarissen van gemeente, OCMW en provincie. Vanaf 31 december 2018 zullen de uitvoerende mandatarissen van de gemeente en het OCMW een billijke uittredingsvergoeding krijgen:

- een maand uittredingsvergoeding per gepresteerd jaar, met een maximum van twaalf maanden;
- de vergoeding wordt niet uitgekeerd aan uittredende mandatarissen die worden verkozen of benoemd tot welbepaalde bezoldigde mandaten of ambten (onder andere (onder)voorzitter van het OCMW, lid van de deputatie, provinciegouverneur, lid van het parlement of regering);
- de uittredingsvergoeding vervalt indien de betrokkene een beroepsinkomen verwerft.

De bestaande uittredingsvergoeding voor gedeputeerden dooft uit en wordt vervangen door een regeling met dezelfde modaliteiten als deze voor de leden van het college van burgemeester en schepenen.

Versterking band van de gemeente met de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden**a) Stand van zaken**

De bijzondere gemeenteraadscommissie die ertoe moet bijdragen dat de gemeenteraadsleden beter geïnformeerd kunnen zijn over de werking van de verzelfstandigde agentschappen en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS), werd in het Gemeentedecreet ingeschreven in artikel 39, §1, tweede lid.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

De algemene evaluatie van het IGS-decreet is lopend (zie ook punt 2.4.4). Uiteraard zal ik daarbij ook de nodige aandacht besteden aan de versterking van de band met de gemeente.

Vereenvoudiging systeem van onteigeningsmachtigingen

Het afleveren van onteigeningsmachtigingen aan lokale en provinciale besturen is in het kader van het project ‘versnelling investeringsprojecten’ door de Vlaamse Regering op mijn voorstel vereenvoudigd. Voortaan vallen alle machtigingen onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, waardoor voor de lokale overheden de één loketfunctie is gerealiseerd. De verplichte instemming van de functioneel bevoegde minister met de onteigening werd opgeheven en vervangen door een facultatief advies. Op vraag van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur kan de functioneel bevoegde minister nog wel zijn advies geven binnen een termijn van 30 dagen. Daardoor werd het besluitvormingsproces ingekort.

2.4.2 Het financiële luik van de organieke decreten implementeren**a) Stand van zaken**

De vernieuwing van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen vormt zonder enige twijfel één van de speerpunten van mijn beleid tijdens deze regeerperiode. Gelet op de grote impact van de invoering van BBC, heb ik de nieuwe regelgeving reeds in het begin van deze regeerperiode doorgevoerd bij besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2010 en het daaruit voortvloeiend

ministerieel besluit van 1 oktober 2010. Vanaf 1 januari 2014 zullen alle besturen werken volgens deze nieuwe regelgeving.

De systematische evaluatie van BBC door de pilootbesturen en andere belanghebbenden en een uitgebreide bevraging door ABB in het voorjaar van 2012, hebben geleid tot enkele technische aanpassingen. Ook de gevolgen van de nieuwe Europese regels, zoals de verplichting dat de lokale besturen per kwartaal rapporteren over hun verrichte uitgaven, moesten verder worden uitgewerkt in het besluit van de Vlaamse Regering. Dat gebeurde bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2012 en het ministerieel besluit van 26 november 2012.

De afgelopen jaren is het aantal besturen dat de BBC-regels al toepast stelselmatig toegenomen. De introductie gebeurde in het financieel boekjaar 2011 met 20 lokale besturen (12 gemeenten en 8 OCMW's), sinds 2012 zijn daar 42 nieuwe pilootbesturen bijgekomen (22 gemeenten, 19 OCMW's en 1 provincie) en sinds 2013 nog eens 176 besturen (84 gemeenten, 77 OCMW's, 1 provincie en 14 autonome gemeentebedrijven). Vanaf financieel boekjaar 2014 wordt de BBC-regelgeving algemeen van toepassing voor alle gemeenten, provincies en OCMW's en voor al hun publiekrechtelijke verzelfstandigde entiteiten.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft de besturen intensief begeleid bij de invoering van de nieuwe cyclus (algemene informatievergaderingen, bilateraal overleg, het aanmaken van relevante documentatie, de ter beschikking stelling van een website met daarop onder meer de "veel gestelde vragen", het aanbieden van een permanente helpdesk). Ook de VVSG, de provinciale bestuursscholen en tal van private actoren zijn actief op dit terrein en organiseren BBC-opleidingen. In de loop van vorig jaar werd al het beschikbare ondersteunend materiaal (cursussen, presentaties, veel gestelde vragen, ...) aangepast aan de wijzigingen die werden doorgevoerd aan de regelgeving naar aanleiding van de evaluatie.

Bijzondere aandacht ging daarbij naar de autonome gemeente- en provinciebedrijven en de OCMW-verenigingen van publiek recht (met uitzondering van de ziekenhuisverenigingen). De decreetwijzigingen van 29 juni 2012 hebben het toepassingsgebied van de BBC immers uitgebreid tot al deze verzelfstandigde entiteiten. Ook zij moeten vanaf het financiële boekjaar 2014 de beleidsrapporten opmaken en de boekhouding voeren volgens de BBC-regels. Dit moet de transparantie van deze verzelfstandigde entiteiten verhogen doordat de raadsleden van het 'moederbestuur' met dezelfde beleidsrapporten (meerjarenplan, budget, jaarrekening) zullen werken. Dat moet een positieve impact hebben op het democratische debat over deze entiteiten binnen de schoot van de democratisch verkozen raden. Voor de betrokken entiteiten betekent dit dat ze eenzelfde veranderingsproces moeten doormaken als de andere besturen. Om hen daarvoor te sensibiliseren heeft ABB zo ruim mogelijk gecommuniceerd, onder meer met extra nieuwsbrieven en afzonderlijke studiedagen, specifiek gericht op de autonome bedrijven en OCMW-verenigingen.

Bijzondere aandacht was er ook voor de lokale mandatarissen, die een cruciale rol spelen in dit veranderingsproces. Zo kwam in het introductieprogramma voor de nieuw gekozen mandatarissen, dat eind 2012 en begin 2013 werd georganiseerd, de nieuwe BBC uitgebreid aan bod.

Daarnaast is het afgelopen jaar veel werk verzet op het vlak van de digitale rapportering, nodig om de essentiële gegevens uit de beleidsrapporten (meerjarenplan, budget, jaarrekening) elektronisch aan de Vlaamse overheid te bezorgen. Die gegevens zullen worden verwerkt in de databank van ABB. Zowel regelgevend als IT-matig is alles in gereedheid gebracht om vanaf einde 2013 de gegevens van de meerjarenplannen, de budgetten en de rekeningen van alle Vlaamse lokale besturen (meer dan 800 entiteiten) te kunnen verzamelen en analyseren. Dat is nodig voor de realisatie van de ambities van de Vlaamse Regering op het vlak van de planlastenvermindering voor de Vlaamse lokale besturen. Het moet ABB ook laten uitgroeien tot een echt kenniscentrum voor en over de lokale overheden in Vlaanderen.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Het komende werkjaar zal de ondersteuning van de gemeenten, provincies, OCMW's en hun publiekrechtelijke verzelfstandigde entiteiten bij de (voorbereiding van de) implementatie van de BBC op kruissnelheid komen. Het bestaande aanbod wordt voortdurend verfijnd en geïntensifieerd: opleidingen, cursussen, website, veel gestelde vragen, boekhoudfiches, permanente telefonische helpdesk, ...

ABB zorgt ook voor een permanente monitoring van de stand van zaken bij de verschillende besturen, om de situaties waar er problemen dreigen voor een tijdige implementatie van de BBC snel op het spoor te komen en nader op te volgen.

Daarnaast wordt in het najaar van 2013 de laatste hand gelegd aan de voorbereiding van de digitale rapportering van de meerjarenplannen 2014-2019 en de budgetten voor 2014. Vanaf het financieel boekjaar 2014 gelden de aangepaste rekeningenstelsels, waardoor de nodige aanpassingen moeten gebeuren voor de correcte verwerking en ontsluiting van de gegevens in de databank.

Een belangrijk aandachtspunt is het verdere gebruik van de ingezamelde gegevens. Uiteraard worden deze gegevens gebruikt door ABB in het kader van de informatiebehoeften van de Vlaamse overheid en de algemene beleidsvoorbereiding. ABB kan hier haar rol als kenniscentrum voor de lokale besturen ten volle opnemen. Deze gegevens moeten ook ter beschikking gesteld worden van diverse andere betrokken partijen zoals het Instituut voor de Nationale Rekeningen (voor de Europese rapporteringsverplichtingen) en de Vlaamse sectorale administraties die betrokken zijn bij de planlastvermindering. Ongetwijfeld zullen ook anderen, zoals bankinstellingen, wetenschappelijke instellingen, de VVSG en de individuele gemeenten zelf belangstelling hebben voor deze cijfers. Deze cijfergegevens moeten dan ook, nadat ABB ze aan een kwaliteitstoets heeft onderworpen, zo veel als mogelijk aan het brede publiek ter beschikking gesteld worden (open data).

Tot slot worden in het komende jaar ook de inspanningen om andere rapporteringsverplichtingen te integreren in de BBC-rapportering verder gezet. Zeker waar het gaat om Vlaamse regelgeving, moet het de bedoeling zijn dat alle andere rapporterings- en boekhoudregels voor bepaalde lokale besturen vervangen kunnen worden door verplichtingen waaraan de lokale besturen kunnen voldoen vanuit hun BBC-boekhouding.

In de eerste jaarhelft van 2014 zullen zowel het implementatietraject van BBC in de diverse besturen, de inhoudelijke kwaliteit van de diverse beleidsrapporten als het gebruik van de beleidsrapporten in het lokale democratische debat worden geëvalueerd, in functie van de basisprincipes en –doelstellingen van BBC. Daarbij moet de vraag aan bod komen in hoeverre de uitbreiding van het toepassingsgebied van BBC tot bijvoorbeeld de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de politie- en brandweerzones mogelijk en opportuun is. Dat alle (verlengde) lokale besturen met eenzelfde systeem werken voor hun financiële en beleidsmatige planning, registratie en boekhouding kan potentiële winsten opleveren, zowel vanuit efficiëntie-oogpunt als vanuit democratische overwegingen. Wanneer vanuit het BBC-systeem de noodzakelijke informatie kan aangeleverd worden voor de opvolging van de genoemde (verlengde) lokale besturen, zijn er weinig redenen om het toepassingsgebied van BBC niet op hen van toepassing te maken.

2.4.3 Een externe audit voor de lokale besturen**a) Stand van zaken**

De externe audit voor de lokale besturen is ingeschreven in respectievelijk het Gemeente- en Provinciedecreet van 2005 en het OCMW-decreet van 2008. Pas deze regeerperiode is ook dit ontbrekende luik van de nieuwe beleids- en beheerscyclus geoperationaliseerd: vanaf 1 januari 2014 zal de externe audit voor de lokale besturen een feit zijn.

Het project externe audit voor de lokale besturen bestaat uit vier deeltrajecten. Het *regelgevende* traject is zo goed als afgerond met de goedkeuring van het zogenaamde “auditdecreet” van 5 juli 2013 (waarbij noodzakelijke aanpassingen zijn gebeurd aan de organieke regelgeving) en de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van een besluit tot oprichting van de organisatie “Audit Vlaanderen” op 19 juli 2013. Momenteel wordt het advies van de Raad van State afgewacht, nadien kan dit besluit definitief worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

In het auditdecreet wordt de samenstelling geregeld van de twee *auditcomités* die het agentschap “Audit Vlaanderen” zullen aansturen: een auditcomité voor de auditactiviteiten van de Vlaamse overheid en een auditcomité voor de activiteiten die te maken hebben met de lokale besturen. De beide auditcomités, dus ook het auditcomité voor de lokale besturen, zullen onafhankelijk opereren: een meerderheid (4 van de 7 leden) zal bestaan uit onafhankelijke leden. Twee leden worden aangeduid door de VVSG en 1 lid wordt aangeduid door de VVP. Daarnaast zal het auditcomité van de lokale besturen bijgewoond worden door een waarnemer van de minister van Binnenlands Bestuur.

Op het vlak van de *organisatie* is de keuze gemaakt voor één auditagentschap dat audits uitvoert in de lokale besturen en de Vlaamse administratie. Dat zorgt voor een maximale efficiëntie en uitwisseling van kennis. De projectleider aangesteld om de externe audit van de lokale besturen te operationaliseren werkt momenteel, in samenwerking met het bestaande Vlaamse interne auditagentschap IAVA, aan de operationalisering van “Audit Vlaanderen”.

Wat het *conceptuele* traject betreft, lag de afgelopen maanden de focus op de opmaak van een “leidraad organisatiebeheersing” voor de lokale besturen. Deze leidraad werd opgemaakt in samenspraak met de lokale besturen zelf. Momenteel loopt een consultatieperiode, waarin lokale besturen feedback kunnen geven op de leidraad. Tegelijkertijd zal de leidraad uitgetest worden in een aantal lokale besturen. Er zijn hiertoe 9 testaudits gepland. Met de leidraad zal Audit Vlaanderen beschikken over een degelijk instrument om audits uit te voeren. Bovendien kan het een duidelijke hefboom zijn voor lokale besturen om hun systeem van interne controle op punt te zetten.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Met de hierboven beschreven acties zit het project ‘externe audit lokale besturen’ op schema: “Audit Vlaanderen” zal vanaf 1 januari 2014 operationeel zijn.

De komende maanden zal er over worden gewaakt dat “Audit Vlaanderen” niet alleen op papier, maar ook in de feiten een deugdelijke start kan nemen. Dit betekent:

- de definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering, nadat het advies van de Raad van State is ontvangen;
- de zo spoedig mogelijke aanduiding van het onafhankelijk opererende auditcomité van de lokale besturen die de auditstrategie moet bepalen en “Audit Vlaanderen” moet aansturen;
- de aanwerving van een tiental junior en senior auditoren, waarvoor de aanwervingsprocedures, ondersteund door Jobpunt Vlaanderen, momenteel lopen.

Ten slotte zal worden gewerkt aan een ondersteuning van de lokale besturen bij het implementeren van de aanbevelingen van de auditdienst binnen de geauditeerde besturen en meer algemeen bij het versterken van het interne controlesysteem. Vanzelfsprekend stopt de bevoegdheid van elke auditdienst op het punt waarop zaken effectief geïmplementeerd moeten worden binnen een bestuur. Ik zal onderzoeken op welke wijze ik deze implementatie maximaal kan ondersteunen, bijvoorbeeld door het openstellen van raamcontracten van de Vlaamse overheid, het opzetten van netwerken rond interne controle en dergelijke meer.

2.4.4 Het decreet op de intergemeentelijke samenwerking bijsturen

a) Stand van zaken

In uitvoering van mijn beleidsnota en het Witboek Interne Staatshervorming heb ik het decreet van 6 juli 2001 op de intergemeentelijke samenwerking gewijzigd. Het Vlaams Parlement keurde het wijzigingsdecreet op 18 januari 2013 goed. Daardoor is het toezicht op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden grondig vernieuwd en gemoderniseerd en kregen de verkozen raadsleden van de deelnemende gemeenten meer verantwoordelijkheid. De figuur van de regeringscommissaris is sinds 1 mei 2013 afgeschaft.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Momenteel voer ik samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten een grondige evaluatie uit van het decreet IGS, in samenwerking met de belangrijkste belanghebbenden. Daarbij wordt gepeild naar hun visie op de verschillende onderdelen van de intergemeentelijke samenwerking. De evaluatie moet de basis leggen voor toekomstige structurele wijzigingen aan het decreet.

2.4.5 Het decreet op de erediensten verder uitvoeren

Onderzoeken en afhandelen van erkenningsaanvragen van nieuwe geloofsgemeenschappen

a) Stand van zaken

Met het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 houdende vaststelling van de criteria voor de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen werd de basis gelegd voor de erkenning van de eerste lokale Islamitische geloofsgemeenschappen. Tijdens de vorige regeerperiode gebeurden er 17 erkenningen. Naast deze lokale Islamitische geloofsgemeenschappen zijn ook negen protestantse lokale geloofsgemeenschappen erkend. Tijdens de huidige regeerperiode heb ik elf islamitische geloofsgemeenschappen erkend, vier protestantse kerkgemeenten, één anglicaanse parochie en één orthodoxe parochie.

Het is bijzonder belangrijk dat deze lokale gemeenschappen, onder meer door hun officiële erkenning door de Vlaamse overheid, een sterkere band ontwikkelen met de gemeentelijke en provinciale overheid. Erkende gemeenschappen, die overleggen met de lokale bestuurders, zijn ook beter verbonden met de lokale leefgemeenschap waarvan ze deel uitmaken. Het zijn tenslotte ook de gemeentelijke en provinciale overheid die bijdragen in de tekorten van de eredienstbesturen.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Met het decreet van 6 juli 2012 werd het bovengenoemde eredienstendecreet gewijzigd. Deze wijziging betrof onder meer de bepaling van een precieze procedure voor het erkennen door de Vlaamse overheid van wijzigingen aan de gebiedsomschrijvingen van lokale geloofsgemeenschappen en van de erkenning van samenvoegingen van twee of meer lokale geloofsgemeenschappen.

Deze decretale bepalingen bieden rechtszekerheid over de administratief-rechterlijke gevolgen bij wijzigingen aan de lokale geloofsgemeenschappen waarvoor de representatieve organen van de erkende erediensten verantwoordelijk zijn.

Verder zal ik er ook in het komende werkjaar blijven over waken dat erkende lokale geloofsgemeenschappen aan de erkenningsvoorwaarden voldoen. Wanneer dit niet het geval zou zijn, zal ik niet aarzelen om gegeven erkenningen weer in te trekken. De procedure voor het opheffen van erkenningen is beschreven in het genoemde uitvoeringsbesluit en is omslachtig. Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven om na te gaan hoe de procedure vereenvoudigd kan worden.

Zoeken naar een maatschappelijk verantwoorde bestemming voor ongebruikte kerkgebouwen

a) Stand van zaken

In de vorige beleidsbrieven heb ik uiteengezet hoe het thema van de verantwoorde her- of nevenbestemming van de niet meer of minder gebruikte kerkgebouwen op de agenda is geplaatst. Het onderwerp kwam aan bod op een besloten studiedag op 1 juli 2010 in Mechelen, werd verder uitgewerkt in diverse werkgroepen en leidde uiteindelijk tot mijn conceptnota “Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk” die op 24 juni 2011 door de Vlaamse Regering is goedgekeurd.

De beleidsopties genomen in de conceptnota zijn ondertussen uitgevoerd:

- In september 2011 heb ik alle gemeentebesturen, centrale kerkbesturen en kerkraden een brief gestuurd met de vraag een strategische reflectie te wijden aan de toekomst van de parochiekerken op het grondgebied van de gemeente, en dit in het vooruitzicht van het nieuwe meerjarenplan dat de kerkbesturen voorjaar 2013 moeten opmaken. Honderden persartikels gedurende het afgelopen anderhalf jaar bewijzen dat de discussie lokaal grondig wordt gevoerd;
- Met het decreet van 6 juni 2012 heb ik het erediensendecreet van 7 mei 2004 gewijzigd zoals bepaald in de conceptnota: in alle gemeentebesturen met 2 of 3 kerkbesturen moet in april 2014 een centraal kerkbestuur worden opgericht zodat elk gemeentebestuur één enkele gesprekspartner heeft wat de rooms-katholieke eredienst betreft. Tegelijkertijd zijn de bevoegdheden van het centrale kerkbestuur, met name op het vlak van het patrimonium, uitgebreid;
- Ten slotte is een verouderd koninklijk besluit van 23 juli 1981, dat tot op heden de juridische basis verschaft voor de subsidiëring van investeringswerken aan niet beschermde gebouwen van de eredienst, vrijzinnigengebouwen en crematoria vervangen door een nieuw decreet van 12 juli 2013. Dit decreet bepaalt dat geen subsidies meer zullen worden toegekend aan niet-beschermde gebouwen van de eredienst die niet met zekerheid verder voor de eredienst zullen worden aangewend. Bovendien biedt het de decretale basis voor de subsidiëring van herbestemmingsstudies.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Het kader voor zinvolle lokale discussies over het maatschappelijk verantwoord gebruik van ongebruikte kerkgebouwen is klaar. Nog voor het einde van het jaar zal ik aan de Vlaamse Regering een besluit voorleggen dat het nieuwe decreet van 12 juli 2013 operationaliseert. Vanaf 1 januari 2014 zullen herbestemmingsstudies effectief in aanmerking komen voor Vlaamse subsidiëring, net als aanpassingswerken aan niet-beschermde gebouwen van de eredienst die een nevenbestemming moeten mogelijk maken.

Het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC) ontvangt ook in 2014 een werkingssubsidie om de agenda van neven- en/of herbestemming van niet meer gebruikte gebouwen van de eredienst te stimuleren en ondersteuning te bieden aan concrete projecten. Het is evident dat dit proces verder zal moeten groeien en dat de eerste stappen die nu gezet worden in de langetermijnvisies en de meerjarenplannen van de diverse kerkfabrieken verder zullen geconcretiseerd worden in de komende jaren.

Evaluatie en bijsturing decreet en uitvoeringsbesluiten erediensten

Bij decreet van 6 juli 2012 werd het erediensendecreet van 7 mei 2004 gewijzigd. Die wijzigingen waren het resultaat van een evaluatie van de regelgeving en hielden rekening met de aanbevelingen van de werkgroepen over de uitdaging van de parochiekerken. Krachtlijnen van de wijzigingen zijn de versterking van het lokale overleg en van de rol van het centraal bestuur van de eredienst evenals het verhogen van de rechtszekerheid.

In de tweede helft van 2012 werden de uitvoeringsbesluiten bij het erediensendecreet aangepast:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2005 houdende vaststelling van de criteria voor de erkenning van de plaatselijke kerk- en geloofsgemeenschappen van de erkende erediensten is gewijzigd bij besluit van 21 december 2012. De wijzigingen in dat besluit zijn bijna uitsluitend het gevolg van de wijzigingen aan het decreet.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de erkende erediensten en van de centrale besturen van de erkende erediensten werd gewijzigd bij besluit van 14 december 2012. Ook de wijzigingen aan dit besluit volgen deels uit de aanpassingen aan het decreet, maar ze zijn ook deels het gevolg van de uitgevoerde evaluatie van de regelgeving.

Het ministerieel besluit van 12 februari 2013 ten slotte wijzigde het ministerieel besluit van 27 november 2006 tot vaststelling van de modellen van de boekhouding van de besturen van de eredienst en ter uitvoering van artikel 46 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 oktober 2006 houdende het algemeen reglement op de boekhouding van de besturen van de eredienst en van de centrale besturen van de eredienst.

In de omzendbrief BB 2013/01 van 1 maart 2013 heb ik tot slot de regels in verband met de financiën van de besturen van de eredienst toegelicht. Deze omzendbrief vervangt de voorgaande omzendbrieven en biedt een volledige en geactualiseerde toelichting.

De evaluatie en de wijziging van de regelgeving is hiermee afgerond. De nieuwe procedure voor de samenvoeging van erkende geloofsgemeenschappen wordt nu ook voor het eerst toegepast.

B. Gezonde financiën als pijler voor efficiënte en bestuurskrachtige lokale en provinciale overheden

2.4.6 Verantwoordelijke en efficiënte lokale en provinciale besturen

a) Stand van zaken

De financiële toestand van de gemeenten, waarbij ten allen tijde moet rekening worden gehouden met de zeer grote verschillen die er bestaan tussen de 308 steden en gemeenten, staat in algemene termen zwaar onder druk. Tijdens de afgelopen lokale bestuursperiode zijn de exploitatie-uitgaven van de gemeenten gestegen met bijna 20% (van 6,7 miljard euro in 2007 naar 8,1 miljard euro in 2012, waarbij dit laatste cijfer gebaseerd is op de gegevens uit 146 beschikbare jaarrekeningen van 2012, die werden geëxtrapoleerd) terwijl de exploitatie-inkomsten met nauwelijks 10% zijn gestegen (van 8,3 miljard euro in 2007 naar 9 miljard euro in 2012). Diezelfde trend is ook waar te nemen in het laatste jaar van de voorbije bestuursperiode: een stijging van 3,9 % van de exploitatie-uitgaven in 2012 ten opzichte van 2011 en slechts van 1,5 % van de exploitatie-inkomsten.

Andere indicatoren schetsen een gelijkaardig beeld. Het budgettaire resultaat van het boekjaar (de som van alle exploitatie-, investerings- en andere inkomsten verminderd met alle exploitatie-, investerings- en andere uitgaven) is in 2012 voor het eerst negatief. Ook gemeten naar de Europese maatstaven van het Europees Stelsel van Rekeningen is het zogenaamde ESR-vorderingensaldo van de Vlaamse gemeenten in 2012 in het rood gegaan, met name minus 631 miljoen euro.

Verschillende elementen spelen een rol in deze neerwaartse evolutie. Aan de inkomstenzijde is er druk op de opbrengsten uit de aanvullende personenbelasting en uit dividenden. Aan de uitgavenzijde zijn er de blijvende stijgende dotatie aan het OCMW en de politiezone. Specifiek element aan de uitgavenkant zal vanaf 2013 de sterk stijgende kostprijs zijn verbonden aan de financiering van de pensioenuitgaven van de voormalige statutaire personeelsleden van de steden, gemeenten en hun verzelfstandigde entiteiten. Door de federale wet van 24 oktober 2011 is de financiering van statutaire pensioenen aangepast, met daarbij inbegrepen een responsabiliseringsbijdrage te betalen door die

besturen met een grotere pensioenlast dan de betaalde basisbijdragen. Voor sommige besturen kan deze bijdrage de komende jaren hoog oplopen.

De begin dit jaar aangetreden gemeentebesturen maken momenteel de moeilijke oefening van de opmaak van de meerjarenplanning 2014-2019 en het budget 2014. Meer dan ooit roep ik de verkozen gemeentebesturen op om hun verantwoordelijkheid te nemen en, binnen het kader van de beleids- en beheerscyclus, een duurzaam financieel gezond lokaal bestuur te realiseren. Uniforme recepten toepasbaar op alle gemeenten bestaan niet. Maar een doorgedreven zoektocht naar efficiëntieverbeteringen, het in vraag durven stellen van misschien niet noodzakelijke dienstverlening, zoeken naar structurele samenwerkingsverbanden en mogelijke besparingen op personeel en werkingskosten (die samen tot 60% van de gemeentelijke uitgaven betekenen) hebben in algemene termen de voorkeur boven eventuele belastingverhogingen of het uitstellen of niet doorvoeren van productieve investeringen.

De Vlaamse Regering is zich terdege bewust van de moeilijke financiële situatie. Als minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur heb ik mij de voorbije jaren samen met de hele Vlaamse Regering steeds sterk ingezet voor een correcte financiële ondersteuning van de lokale besturen, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks. Rechtstreeks heb ik dat gedaan door mijn aangehouden engagement om het Gemeentefonds jaarlijks met 3,5% te laten groeien, ondanks de moeilijke financieel-budgettaire situatie waarin ook de Vlaamse overheid verkeert. Voor de gemeenten blijft de Vlaamse Regering echter een bijzondere inspanning doen, ook in 2014. In absolute termen betekent dit voor de Vlaamse begroting een recurrente verhoging met 75 miljoen euro. Niettegenstaande de budgettaire druk, is het budget van het Gemeentefonds als een van de uitzonderingen buiten de omvangrijke besparingsoperaties gebleven.

Daarnaast is er ook nog de Elia-compensatie van 83 miljoen euro, die Vlaanderen sinds 2008 jaarlijks aan de gemeenten verleent als vergoeding voor een deel van het dividendverlies door de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt.

Naast rechtstreekse financiële steun, heb ik ook maatregelen genomen om de gemeenten onrechtstreeks te ondersteunen. Volgende initiatieven kunnen de lokale besturen helpen in hun zoektocht naar efficiëntiewinsten:

- de vermindering van de plan- en rapporteringslasten door de implementatie van het planlastendecreet;
- het wegwerken van de drempels die een nauwere structurele samenwerking tussen de gemeente en het OCMW in de weg stonden;
- het verruimen van de mogelijkheden tot personeelsmobiliteit en gezamenlijke wervingen;
- de stroomlijning van het financieel en beleidsmatig instrumentarium van de lokale en provinciale besturen via de beleids- en beheerscyclus (BBC) en de uitbreiding van het toepassingsgebied naar de autonome gemeente- en provinciebedrijven en de OCMW-verenigingen van publiek recht (met uitzondering van de ziekenhuisverenigingen);
- het bieden van de mogelijkheid tot het intekenen op de Vlaamse raamcontracten inzake vaste en mobiele telefonie en inzake ICT;
- het aanbieden van een fusiebonus;
- het aanbieden van relevante statistische informatie als benchmarking en ondersteuning voor het lokale beleid.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Het financiële reilen en zeilen van de lokale besturen zal ook het volgend werkjaar een permanent en zeer voornaam aandachtspunt vormen, en dit vanuit verschillende perspectieven. Eerder in deze beleidsbrief heb ik gewezen op de veralgemeende invoering van het BBC-instrumentarium in de diverse lokale besturen en op de ondersteunende rol die het Agentschap voor Binnenlands Bestuur hierin opneemt.

Gekoppeld aan de veralgemeende invoering van BBC is er het project waarbij de beleidsrapporten (meerjarenplannen, budgetten en jaarrekeningen, maar ook kwartaalrapporten) van de lokale besturen op een digitale manier zullen worden bezorgd aan de Vlaamse overheid. Dit ICT-project moet eind dit jaar operationeel zijn en aldus een grote databank met relevante financiële en beleidsmatige informatie opleveren die op diverse manieren nuttig kan worden gebruikt.

Deze databank zal nuttig kunnen worden gebruikt om de toestand van de lokale financiën (dus niet alleen deze van de gemeentebesturen, maar ook de evolutie van de OCMW's, de provincies en de verzelfstandigde entiteiten) op een permanente manier te kunnen opvolgen. Het zal een basisinstrument zijn voor de permanente technische werkgroep die recent is opgericht en waar onder mijn voorzitterschap vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering en afgevaardigden van de VVSG de lokale financiën permanent zullen monitoren en beleidsmaatregelen zullen voorstellen ter vrijwaring van de financiële beleidsruimte van de lokale besturen.

Ook in het kader van het administratief toezicht op de budgetten en de jaarrekeningen zal deze databank een cruciale rol spelen. Binnen de context van BBC moeten de lokale besturen beantwoorden aan een dubbel evenwichtscriterium:

- een positief resultaat op kasbasis: dit is het verschil tussen ontvangsten en uitgaven, waarbij ook rekening gehouden wordt met de al bestemde gelden en het resultaat van de vorige jaren;
- een positieve auto-financieringsmarge op het einde van de planningsperiode: men neemt het verschil tussen de exploitatieontvangsten en –uitgaven (zonder de intresten) en daarvan trekt men de netto-periodieke leningslasten (aflossingen en intresten) af. Een positief resultaat wijst op een structureel financieel evenwicht en op de mogelijkheid om een deel van de nieuwe investeringsuitgaven te doen zonder bijkomende financiering via leningen of om bijkomende leningslasten te dragen.

Door de digitale rapportering en de mogelijkheid om elektronische controles te laten uitvoeren op de gegevens zal sneller en nauwkeuriger dan door papieren controles de correctheid van de budgetten en de jaarrekeningen (en dus ook het bereiken van de evenwichtsdoelstellingen) kunnen worden geverifieerd.

Ook de Vlaamse functionele administraties die subsidies verlenen in het kader van het “planlastendecreet” zullen deze databank aanwenden. De wijze waarop gemeenten inspelen op de Vlaamse beleidsprioriteiten door de formulering van doelstellingen, actieplannen, acties en de hiervoor gebudgetteerde sommen, zal door de Vlaamse administratie kunnen afgelezen worden in deze databank.

Bovendien wordt vanaf 2014 de strengere Europese regelgeving van kracht met betrekking tot het Europees toezicht op de begrotingen en het begrotingsbeleid van de lidstaten. Dit betreft het zogenaamde sixpack (en meer bepaald de richtlijn 2011/85/EU van de raad van 8 november 2011 tot vaststelling van de voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten, gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie van 23 november 2011) en het twopack (twee verordeningen gepubliceerd in het Publicatieblad van 27 mei 2013). Deze regelgeving is ook van toepassing op de lokale besturen. Behalve minimumvereisten op het vlak van boekhouding, budgettaire prognoses, structurele normen (waaraan de BBC-regelgeving voldoet) is er vanaf 2014 ook de verplichting voor de lokale besturen om driemaandelijks te rapporteren over de begrotingsuitvoering op kasbasis. De juridische basis hiervoor is opgenomen in de BBC-regelgeving, het project digitale rapportering zal ervoor zorgen dat Vlaanderen en de Vlaamse lokale besturen ook aan deze Europese verplichting kunnen voldoen.

Bovendien zal, in samenwerking met het Instituut voor de Nationale Rekeningen, verder worden gewerkt om tegemoet te komen aan andere informatieverplichtingen die de Europese overheid stelt. Het betreft meer bepaald periodieke informatie over de door de lokale besturen verleende waarborgen, over lokale PPS-projecten en over het permanent actueel houden van de precieze lijst van alle lokale

besturen die tot de “ESR-perimeter” behoren, met andere woorden alle lokale besturen die ook vanuit de Europees-statistische benadering tot de “overheid” worden gerekend.

Ten slotte wordt ook gewerkt aan de zo breed mogelijke ontsluiting van deze digitale databank voor alle mogelijke belanghebbenden. Eerder in deze beleidsbrief werd hieromtrent reeds verwezen naar het principe van open data dat hierbij gehanteerd wordt. Want naast de Vlaamse overheid zelf zijn ook de universiteiten en wetenschappelijke instituten, de banken, Europese instanties én de lokale overheden erg geïnteresseerd in deze cijfers. Het zal nog meer dan vandaag toelaten om lokale besturen onderling te vergelijken, en aldus potentiële efficiëntieverbeteringen zichtbaar te maken.

2.4.7 De groei van het Gemeentefonds bestendigen

a) Stand van zaken

Ondanks de zware begrotingsinspanningen van de Vlaamse overheid en de saneringsmaatregelen die binnen alle Vlaamse beleidsdomeinen werden uitgevoerd, bleef de dotatie van het Gemeentefonds deze regeerperiode jaarlijks stijgen met 3,5%.

Het Gemeentefonds bedroeg in 2009 1,892 miljard euro. In 2014 bedraagt het Gemeentefonds 2,246 miljard euro of een recurrente verhoging met maar liefst 354 miljoen euro.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Ook in het begrotingsjaar 2014 zal de dotatie van het Gemeentefonds verhogen met 3,5%. Concreet betekent dit dat de Vlaamse Regering het Gemeentefonds in 2014 verhoogt met 75 miljoen euro.

Het behoud van de groeivoet van 3,5% voor het Gemeentefonds zal van de Vlaamse overheid een steeds grotere budgettaire inspanning vergen. De middelen van het Gemeentefonds vertegenwoordigen immers zowat 8% van de totale Vlaamse beleidskredieten. Toch is het behoud van een voldoende hoge groeivoet cruciaal in de evolutie van de financiën van de lokale besturen. Het Gemeentefonds biedt namelijk een belangrijke ondersteuning van de basisfinanciering van de steden en gemeenten (gemiddeld 20%, voor bepaalde gemeenten tot 40%).

2.4.8 Een hervorming van het Gemeentefonds en het Provinciefonds voorbereiden

a) Stand van zaken

Het gemeentefondsdecreet van 5 juli 2002 is ruim 10 jaar oud en meerdere stemmen gaan op tot een herijking van de criteria, waarbij de richting van de herijking zeer verschillend en zelfs tegengesteld is naargelang de stem. Met de decreetswijziging van 23 december 2011 zijn reeds enkele beperkte, technische maar toch noodzakelijke wijzigingen aan het Gemeentefondsdecreet doorgevoerd om de soms grote schommelingen in de jaarlijkse dotatie van het Gemeentefonds (hetgeen hun begrotingspolitiek en kasbeheer bemoeilijkt) weg te werken.

In de loop van het afgelopen jaar heb ik samen met mijn administratie het Gemeentefonds aan een meer grondige analyse onderworpen. Op basis daarvan heb ik vastgesteld dat de doelstellingen die de decreetgever in 2002 met het Gemeentefonds had in algemene termen worden bereikt. Deze zijn:

- een ondersteuning van de basisfinanciering van de steden en gemeenten;
- een sterke ondersteuning van de centrumsteden en de andere steden en gemeenten met een centrumfunctie;
- en dit zonder evenwel de plattelandsgemeenten te vergeten door het gebruik van het criterium “open ruimte”;
- een gedeeltelijke compensatie voor de ongelijke fiscale ophaalkracht van de diverse steden en gemeenten.

Samen met de coalitiepartners in de Vlaamse Regering heb ik enkele sporen onderzocht om het Gemeentefonds te herijken, of in ieder geval mogelijke wijzigingen aan te brengen in het gewicht van de criteria die enkel zouden worden toegepast op het absoluut bedrag van de groeivoet. Maar ook dit betekent uiteraard dat er winnaars en verliezers zouden zijn, net op een moment dat de gemeenten de moeilijke oefening van de meerjarenplanning maken en baat hebben bij een zo stabiel mogelijke inkomstenstroom. Uiteraard is het Gemeentefonds voor verbetering en verfijning vatbaar, maar een hervorming die moet waarborgen dat geen enkel bestuur verliest en die toch beduidend nieuwe accenten wil leggen, vereist voldoende extra middelen. Die zijn momenteel niet voorhanden. Nu de financiële situatie van de gemeenten bijzonder moeilijk is, wil ik bovendien de zekerheid die elke gemeente heeft over haar middelen uit het Gemeentefonds, niet in het gedrang brengen.

2.4.9 De Elia-compensatie behouden en de lokale financiën ondersteunen

a) Stand van zaken

De Vlaamse Regering schafte de Eliataks ten laste van de gezinnen en bedrijven af met ingang van 1 januari 2008. Om het daaruit voortvloeiende inkomstenverlies voor de gemeenten te compenseren, wordt sinds 2008 aan het Gemeentefonds een aanvullende dotatie toegevoegd. Vanaf 2009 wordt die aanvullende dotatie jaarlijks verdeeld volgens dezelfde procentuele verhoudingen als de verdeling van het bedrag voor het jaar 2007 van de Eliataks. In 2013 bedroeg de aanvullende dotatie 83 miljoen euro.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

De Elia-compensatie blijft ook in begrotingsjaar 2014 behouden.

2.4.10 Een versoepelde procedure bij investeringssubsidies

a) Stand van zaken

Met als juridische basis een oud koninklijk besluit van 23 juli 1981 worden vanuit mijn bevoegdheid Binnenlands Bestuur nog steeds specifieke investeringssubsidies verstrekt voor werken aan de niet-beschermde gebouwen van de eredienst, aan gebouwen voor de uitoefening van de vrijzinnigheid en aan crematoria. Aangezien de aanvragen voor subsidie het beschikbare budget in ruime mate overschrijden, heb ik bij het begin van deze regeerperiode voor het toekennen van subsidies aan de niet-beschermde gebouwen van de erediensten een nieuwe regeling ingevoerd, waarbij de volgorde van ontvangst van de aanvragen gecombineerd wordt met de volgende prioriteitenregeling:

- code A: werken om veiligheidsredenen en bliksemafleiding;
- code B: elektriciteitswerken, vernieuwing centrale verwarming, gecombineerde dossiers, dossiers gekoppeld aan in uitvoering zijnde dossiers;
- code C: dakwerken, werken aan torens, buitenschilderwerken, gefaseerde werken;
- code D: algemene restauratie, glasramen, gevelwerken;
- code E: schilderwerken en interieurherstel.

Bovendien is er in de loop van het begrotingsjaar 2012, bovenop het recurrente krediet dat voor deze investeringssubsidies beschikbaar is, een éénmalig extra vastleggingskrediet van 5.465.000 miljoen euro toegekend.

Door de genoemde maatregelen is er op dit ogenblik voor werken met een prioriteitencode A geen wachttijd, voor werken met een prioriteitencode B een wachttijd van ongeveer 1 jaar, voor werken met een prioriteitencode C ongeveer 2 jaar en voor werken met een prioriteitencode D en E ongeveer 3 jaar. De overgrote meerderheid van de dossiers behoren tot de prioriteitencode C, D of E.

Voor de gebouwen voor de niet-confessionele morele dienstverlening kan de subsidie verleend worden zonder wachttijd, door het beperkte aantal aanvragen. Ook voor de crematoria kan het bouwritme van nieuwe crematoria min of meer gevolgd worden.

Op mijn voorstel heeft het Vlaams Parlement recent een decretale basis verschaft aan deze investeringssubsidies. De decretale verankering van deze subsidies maakt het voortaan ook mogelijk om subsidies toe te kennen voor studies voor mogelijke her- en nevenbestemmingen voor niet meer gebruikte gebouwen van de eredienst en voor investeringswerken die nevenbestemmingen moeten mogelijk te maken. Daarmee geeft dit decreet ook concreet gevolg aan de beleidskeuzes verwoord in de conceptnota “Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk” (cf. supra).

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Nu een deugdelijke decretale onderbouw een feit is, zal ik dit najaar zorgen voor de operationalisering ervan. Het decreet geeft de Vlaamse Regering de bevoegdheid tot het bepalen van de minimumbedragen voor toekenning van de subsidies, de prioriteiten bij het bepalen van de toekenning van de subsidies en het bepalen van de procedureregels voor de aanvraag, de toekenning en de uitbetaling van de subsidies. Nog voor 1 januari 2014 zou de nieuwe regeling, en dus de mogelijkheid tot subsidiëren van herbestemmingsstudies, een feit moeten zijn.

C. Het personeelsbeleid als hoeksteen voor een bestuurskrachtige overheid

2.4.11 De uitvoering van de rechtspositieregeling ondersteunen

a) Stand van zaken

Het rechtspositiebesluit gemeente- en provinciepersoneel van 7 december 2007 is op 1 januari 2009 in werking getreden. De inwerkingtreding van het rechtspositiebesluit OCMW-personeel van 12 november 2010 volgde op 1 januari 2011.

Binnen het Comité C1 was afgesproken de rechtspositieregelingen te evalueren rekening houdend met de praktijkervaring. Zodra de plaatselijke uitvoering van beide besluiten een feit was, werd werk gemaakt van die evaluatie. Daarbij waren het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en de vertegenwoordigers van de werkgevers en van de vakorganisaties in het comité C1 betrokken.

De evaluatie heeft geleid tot een aantal wijzigingen, die zijn vastgelegd in een uitvoeringsbesluit van 23 november 2012 dat op 1 februari 2013 in werking trad. Het bracht een aantal inhoudelijke vernieuwingen aan die tegemoetkomen aan de desiderata van de lokale besturen.

In essentie hebben de aanpassingen betrekking op volgende aspecten:

- ervaringsbewijzen en opleidingsattesten kunnen voortaan het rekruteringsveld verruimen;
- bij afwijking van de diplomavereiste doorlopen kandidaten met en kandidaten zonder diploma hetzelfde selectietraject;
- behoud resultaat van niveau- en capaciteitstest;
- evaluatie ombudsman gemeente en provincie;
- twee verschillende functionele loopbanen voor basisgraad niveau A;
- ontslag statutair personeelslid op proef op basis van langdurige afwezigheid wegens ziekte;
- extra beloning voor cumul van decretale ambten gemeente en OCMW op basis van beheersovereenkomst;
- nieuwe regeling vaststelling toelage opdrachthouderschap;
- dienstvrijstelling voor donatie bloed, plasma of bloedplaatjes.

Zeer recent nog heeft de Vlaamse Regering, op mijn initiatief, een ander wijzigingsbesluit definitief goedgekeurd. Door deze wijziging wordt werken na 65 jaar in de toekomst ook mogelijk voor het vast aangestelde statutaire personeelslid van gemeenten, provincies en OCMW's. Het betreft een gunstregeling die gelijkaardig is aan de regeling voor de Vlaamse ambtenaren. Het besluit zal pas uitvoerbaar zijn als artikel 158 van de Nieuwe Gemeentewet wordt opgeheven door het Vlaams

Parlement. Ook daartoe nam ik de nodige initiatieven. Het ontwerp van decreet werd op de regering van 9 september 2013 definitief goedgekeurd en is ingediend bij het Parlement voor behandeling.

2.4.12 De samenwerking tussen gemeenten en OCMW's stimuleren

Al in zijn advies van 2002 typeerde de toenmalige Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur de verhouding tussen gemeente en OCMW als 'bipolair en hybride'. Bipolair in de zin dat het lokaal sociaal beleid wordt bepaald door twee autonome organisaties, hybride omdat er tussen deze organisaties overleg bestaat.

In het werkveld is er de afgelopen jaren een groeiende dynamiek van versterkte samenwerking tussen gemeenten en OCMW, niet enkel op het vlak van ondersteunende diensten maar ook op het vlak van beleid. Heel wat besturen hebben de afgelopen jaren stappen gezet in de richting van verregaande samenwerking en zelfs van integratie van (ondersteunende) diensten. Deze oefeningen stuitten evenwel op een aantal decretale belemmeringen.

Conform het Witboek Interne Staatshervorming werden decretale drempels op het vlak van samenwerking tussen gemeente en OCMW maximaal weggewerkt:

- alle gemeenten kunnen voortaan een beroep doen op de OCMW-secretaris of de financieel beheerder van het OCMW om de functie van gemeentesecretaris of gemeentelijke financieel beheerder uit te oefenen, of omgekeerd;
- OCMW-personeel kan voortaan deel uitmaken van het gemeentelijk managementteam en omgekeerd;
- de mogelijkheid om elkaars personeel over te nemen of aan elkaar ter beschikking te stellen is nu in de organieke decreten opgenomen;
- er is voorzien in de mogelijkheid van gezamenlijke werving en selectie van personeel en het aanleggen van gemeenschappelijke wervingsreserves.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur liet in de loop van 2012 een studie uitvoeren over de manier waarop de samenwerking tussen gemeente en OCMW geoptimaliseerd kan worden binnen het huidige regelgevende kader. De praktische handleiding staat ter beschikking van de besturen.⁴

De ambitie om verregaand samen te werken tussen gemeente en OCMW is een algemene trend die ook nadrukkelijk aanwezig is in tal van bestuursakkoorden. Zoals meegedeeld naar aanleiding van schriftelijke vragen⁵, blijkt dit ook in de praktijk gebracht te worden. Het werken met gemeenschappelijke ondersteunende diensten (personeelsdienst, financiële diensten, ICT-afdelingen, technische diensten, enz.) is daar een goed voorbeeld van.

Ook de figuur van een gemeenschappelijke secretaris of financieel beheerder komt steeds vaker voor. Op 22 maart 2013 heeft de Vlaamse Regering het besluit van 21 december 2007 gewijzigd dat regelingen bevat betreffende het al dan niet deeltijds invullen van de functies van secretaris en financieel beheerder. Gemeenten en OCMW's hebben nu meer mogelijkheden om de omvang van deze functies zelf te bepalen en bijgevolg om de uitoefening van deze functies beter op mekaar af te stemmen tussen de gemeenten en hun OCMW. Deze nieuwe bepalingen worden in de loop van 2013 en later op het terrein geïmplementeerd. Ter ondersteuning hiervan is er op 7 mei 2013 een studiedag georganiseerd over de samenwerkingsmogelijkheden tussen de gemeenten en hun OCMW.

⁴ Voor meer info hierover zie: www.binnenland.vlaanderen.be, rubriek verzelfstandiging en samenwerking, Samenwerking gemeente en OCMW.

⁵ [Zie de schriftelijke vragen nrs. 405 en 427.](#)

2.4.13 Mogelijkheden creëren voor personeelsmobiliteit tussen de Vlaamse overheidsbesturen

De Vlaamse Regering gaf uitvoering aan artikel 116, §2, van het Gemeentedecreet, artikel 115, §2, van het OCMW-decreet en artikel 112, §2, van het Provinciedecreet tot regeling van de externe personeelsmobiliteit.

Zowel de externe personeelsmobiliteit tussen overheden van hetzelfde werkingsgebied, (bijvoorbeeld de gemeente en haar OCMW), als deze tussen besturen met een ander werkingsgebied (bijvoorbeeld tussen gemeenten of tussen gemeente en Vlaamse overheid) werd mogelijk gemaakt.

De meest voorkomende vorm is momenteel de externe personeelsmobiliteit tussen gemeente en OCMW. Dat kan niet los gezien worden van het geheel van maatregelen waarbij de samenwerking tussen gemeente en OCMW werd bevorderd en aangemoedigd.

Intussen heb ik, na bevraging bij leidend ambtenaren van de Vlaamse, lokale en provinciale overheden en Jobpunt Vlaanderen, de knelpunten en belemmeringen voor interbestuurlijke mobiliteit laten inventariseren en zijn, in het kader van het project modern HR-beleid, afspraken gemaakt om hieraan te verhelpen en externe mobiliteit aan te moedigen. Wat de nodige bekendmaking van de procedure betreft, kwam de personeelsmobiliteit tussen gemeente en OCMW aan bod in twee studiedagen (2012 en 2013) en kreeg ze aandacht in diverse werkinstrumenten over de samenwerking gemeente-OCMW. In 2013 werden acties georganiseerd rond de personeelsmobiliteit tussen besturen met een verschillend werkingsgebied. Dit gebeurde in nauwe samenwerking tussen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, het departement Bestuurszaken, Jobpunt Vlaanderen, VVSG en vertegenwoordigers van de lokale besturen. Tot de informatieve acties behoren:

- een publicatie ‘Externe personeelsmobiliteit in vraag en antwoord’;
- een model van raadsbesluit tot invoering van de personeelsmobiliteitsregelingen in de plaatselijke rechtspositieregeling;
- concordantietabellen die aangeven welke graden van de diverse soorten besturen met elkaar overeenstemmen.

In het najaar van 2013 worden geschikte selectietechnieken bij externe personeelsmobiliteit uitgewerkt, wordt een draaiboekje voor de toepassing van externe personeelsmobiliteit ten behoeve van de personeelsdiensten van zowel de lokale besturen als de diensten van de Vlaamse Overheid (DVO) ontwikkeld en wordt een wijziging van de maximale duur van de proeftijd bij externe personeelsmobiliteit voorbereid. Voor de personeelsdiensten van de Vlaamse overheid worden gelijkaardige initiatieven voorbereid.

Voor het werkjaar 2013-2014 is een informatiecampagne over dit thema gepland, onder meer in samenwerking met het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en via de informatiekkanalen van de Vlaamse overheid en Jobpunt Vlaanderen, die zal sensibiliseren en de mobiliteit van en naar lokale besturen aanmoedigen.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur monitort de mate waarin de externe personeelsmobiliteit ingang vindt bij de lokale besturen.

2.4.14 De vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers evenwaardig bij het sectoraal overleg betrekken

De wetgeving op het syndicaal statuut is een federale aangelegenheid. De Vlaamse Regering ijvert ervoor om zelf de onderhandelingen en het overleg met de Vlaamse lokale sector te regelen en daarbij een plaats te geven aan de vertegenwoordigers van de lokale werkgevers. Daarvoor is een wijziging nodig aan artikel 87, §5 van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980.

Voorlopig betreft de Vlaamse Regering de vertegenwoordigers van de lokale besturen door middel van een samenwerkingsovereenkomst bij de onderhandelingen in het comité C1 voor de lokale en provinciale overheden.

2.4.15 De opbouw van een tweede pensioenpijler ondersteunen

Binnen de lokale sector bestaat sedert 1 januari 2010 een regeling voor de opbouw van een tweede pensioenpijler. Ondertussen zijn ongeveer 570 besturen in het systeem gestapt. De bestaande regeling wordt nauwlettend opgevolgd en permanent getoetst aan mogelijke wetgevende initiatieven.

Het VIA 4 (Vlaams intersectoraal akkoord) akkoord bepaalt over de in VIA 3 overeengekomen dotatie voor de opbouw van een tweede pensioenpijler voor contractuele personeelsleden, dat de Vlaamse Regering deze recurrent opgenomen basisdotatie verder uitbetaalt. Ze zal die storten aan een door de sociale partners paritair beheerde structuur die instaat voor (1) de verdere doorstorting van de binnen VIA 3 opgebouwde middelen aan de besturen/voorzieningen die een tweede pensioenpijler toekennen aan hun contractuele medewerkers en (2) voor het beheer van de wachtrekening van de besturen/voorzieningen die nog geen tweede pensioenpijler hebben toegekend aan hun contractuele medewerkers.

2.4.16 Nieuw beloningsbeleid decretale graden

Besluit salarisschalen decretale graden

In uitvoering van het sectorale akkoord 2008-2013 is een studie uitgevoerd met betrekking tot de functieweging van de decretale graden, waarbij de zwaarte van de functies van gemeentesecretaris, adjunct-gemeentesecretaris, financieel beheerder van de gemeente, OCMW-secretaris en financieel beheerder van het OCMW onderzocht werd aan de hand van geobjectiveerde wegingscriteria. Het eindrapport van deze functieweging is beschikbaar. Het levert 2 belangrijke resultaten op: een wetenschappelijk onderbouwde meting van de zwaarte van de betrokken functies en functiebeschrijvingen die met een ruime betrokkenheid van het werkveld tot stand gekomen zijn. Op dit moment kunnen de besturen gebruikmaken van de functiebeschrijvingen uit het rapport voor onder andere de evaluatie of aanwerving.

De wegingsresultaten zelf kunnen in voorkomend geval en mits verdere afstemming aanleiding geven tot een herindeling in klassen van de besturen en als zodanig bruikbaar zijn voor een toekomstig vernieuwd beloningsbeleid voor de functiehouders van de decretale graden.

2.4.17 Andere aandachtspunten met betrekking tot personeelsbeleid

Afschaffing hervormingsrecht van de Beroepscommissie voor Tuchtzaken

De decreten van 29 juni 2012 schaften de hervormingsbevoegdheid van de Beroepscommissie voor Tuchtzaken af. Deze commissie beschikt zo niet langer over de bevoegdheid om tuchtstraffen om te vormen. De commissie heeft nu een vernietigingsbevoegdheid. Ze kan echter ook de tuchtoverheid verzoeken om een onwettigheid die ze heeft vastgesteld, bijvoorbeeld een procedurefout die geen belangenschade teweeg gebracht heeft, in de bestreden beslissing te herstellen, de zogenaamde bestuurlijke lus. Zo wordt voorkomen dat de tuchtstraf om die reden wordt vernietigd en het bestuur een tuchtprocedure moet hernemen die dan uiteindelijk toch tot dezelfde tuchtstraf zou leiden.

2.5 Strategische doelstelling: “Een efficiënte organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen van 2012”

2.5.1 Een Vlaams kiesdecreet voor de lokale verkiezingen

a) Stand van zaken

De lokale en provinciale verkiezingen hadden plaats op 14 oktober 2012. De organisatie gebeurde op basis van een nieuw Vlaams kiesdecreet en bijhorende uitvoeringsbesluiten. Dat wetgevend werk heeft ongetwijfeld bijgedragen tot een doorzichtigere en duidelijkere regelgeving. Na deze eerste toepassing heeft het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een grondige evaluatie uitgevoerd van de verkiezingsorganisatie.

De commissie van het Vlaams Parlement besprak op 16 april 2013 het evaluatierapport dat een aantal verbeteruggesties bevat voor de organisatie van de eerstvolgende lokale verkiezingen van 2018.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Het agentschap volgt nauwgezet de ontwikkelingen die verband houden met de verkiezingsorganisatie. Het onderhoudt daartoe nauwe contacten met de federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken. Op 25 mei 2014 hebben immers de verkiezingen plaats voor het Europese Parlement, de federale kamer van volksvertegenwoordigers en het Vlaamse Parlement.

De vaststellingen, die gedaan zullen worden ter gelegenheid van de verkiezingen van 25 mei 2014 kunnen desgevallend ook aanleiding geven tot verdere bijstellingen aan de regelgeving voor de lokale verkiezingen.

De administratie heeft in haar evaluatierapport voorgesteld om de verschillende voorstellen tot wijziging van het juridisch instrumentarium voor de verkiezingsorganisatie op een geïntegreerde wijze in de regelgeving aan te brengen in de periode 2016-2017, zodat de teksten minstens één jaar voor de verkiezingen van 2018 klaar zijn. Vanuit democratisch oogpunt is het immers essentieel dat de spelregels voor de verkiezingen tijdig vastliggen. Dat bevordert ook een tijdige communicatie naar alle belanghebbenden en naar alle betrokken actoren.

2.5.2 De lokale verkiezingen van 14 oktober 2012 efficiënt organiseren

a) Stand van zaken

Het evaluatierapport van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, dat op 16 april 2013 besproken is in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, gaat ook in op de verschillende organisatorische aspecten van de verkiezingen: de samenwerking met de gemeenten en de hoofdbureaus, de communicatie en vorming, het gebruik van het nieuwe digitale stelsysteem, de controle op de integriteit van het stemmen, de doorzending en de publicatie van de resultaten.

Ik heb het evaluatierapport ook bezorgd aan de federale minister van Binnenlandse Zaken, zodat men bij de organisatie van de verkiezingen van 25 mei 2014 rekening kan houden met onze aanbevelingen, in het bijzonder met betrekking tot het gebruik van de digitale stelsystemen.

b) Aandachtspunten voor het volgend werkjaar

Samen met de federale collega's volgt mijn Agentschap voor Binnenlands Bestuur de uitvoering op van de aanpassingen aan de digitale stelsystemen, die nodig zijn op basis van de vaststellingen, gedaan bij de lokale verkiezingen van 14 oktober 2012.

Op 25 mei 2014 zijn er verkiezingen voor het Vlaams Parlement. Deze verkiezingen vallen samen met die voor het Europees Parlement en die voor de federale Kamer van Volksvertegenwoordigers. De federale overheid is verantwoordelijk voor de organisatie van deze verkiezingen, maar ook de gewesten vervullen een beperkt aantal taken.

Zo zal het Agentschap voor Binnenlands Bestuur een internetwebsite reactiveren met de kandidaten en de uitslagen voor het Vlaams Parlement. Deze website zal opnieuw toegankelijk zijn op www.vlaanderenkiest.be. Daarnaast dragen de gewesten bij tot een aantal kosten zoals een gedeelte van de presentiegelden en een bijdrage voor de informaticatoepassingen voor het verzamelen van de verkiezingsresultaten.

2.5.3 De start van de nieuwe lokale bestuursperiode ondersteunen

Benoeming van de aantredende burgemeesters, samenstelling van de nieuwe colleges van burgemeester en schepenen en ondersteunen raden voor verkiezingsbetwistingen

a) Stand van zaken

Na de verkiezingen ben ik overgegaan tot de benoeming van de burgemeesters. Het overgrote deel kon de eed afleggen voor de installatie van de gemeenteraden en de verkiezing van de schepenen op 2 januari 2013.

Zoals na elke verkiezing waren er ook na 14 oktober 2012 betwistingen bij de Raden voor Verkiezingsbetwistingen. De Raad van State behandelde de beroepen tegen de beslissingen van deze Raden. Uiteindelijk werden alle verkiezingen goedgekeurd en moesten er in geen enkele Vlaamse gemeente nieuwe verkiezingen georganiseerd worden.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Op mijn initiatief bereidt de Vlaamse Regering een decreet voor tot oprichting van een Vlaams Bestuursrechtscollege dat ook de bevoegdheden van de huidige Raden voor Verkiezingsbetwistingen zal uitoefenen. De inwerkingtreding van het nieuwe bestuursrechtscollege is gepland voor 1 september 2014, samenvallend met de start van het gerechtelijk jaar.

Introductieprogramma voor nieuw gekozen raadsleden

In samenwerking tussen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, de VVSG, het Expertisecentrum voor Gemeentesecretarissen, de Vereniging van Vlaamse OCMW-secretarissen (VVOS) en de Vlaamse Lokale Ontvangers heb ik het initiatief genomen voor het inrichten van een introductieprogramma voor de nieuw aantredende gemeenteraadsleden en OCMW-raadsleden. Het programma van drie avonden had plaats op verschillende locaties, verspreid over heel Vlaanderen. Het opzet past in mijn streven om nieuwe gekozen raadsleden degelijk te begeleiden bij de start van hun mandaat. De deelnemers ontvingen een praktisch handboek, overzichtelijk opgemaakt in vraag-en-antwoordvorm.

De infoavonden kenden een groot succes. Er namen 2638 gemeenteraadsleden (34% van het totaal aantal raadsleden) en 1442 OCMW-raadsleden (47% van het totaal aantal raadsleden) aan deel. De evaluatie bij de deelnemers was positief.

2.6 Strategische doelstelling: “Correct taalgebruik en versterking van het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel”

2.6.1 Het bestuurlijk toezicht in de randgemeenten strikt en consequent uitoefenen

a) Stand van zaken

Samen met de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant blijf ik strikt toekijken op de correcte toepassing van de taalwetten.

Op mijn verzoek volgen vertegenwoordigers van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur de vergaderingen van de gemeenteraden van de facilititeitengemeenten, zodat ik snel en correct geïnformeerd word en kan optreden wanneer dat nodig is.

Zo heb ik bijvoorbeeld op 12 november 2012 het besluit van het college van burgemeester en schepenen van Linkebeek van 24 september 2012 vernietigd in verband met het verzenden van de oproepingsbrieven door een gemeenteraadslid. Deze bevoegdheid kan juridisch immers niet naar de raadsleden gedelegeerd worden en bovendien veroorzaakt het nogmaals verzenden van oproepingsbrieven nadat dit al door de gouverneur gebeurde, rechtsonzekerheid voor de kiezers en de leden van het stembureau.

Op 28 februari 2013 heeft de gouverneur een besluit van het college van burgemeester en schepenen van 5 februari 2013 van Wezembeek-Oppem geschorst in verband met de wettigheids- en regelmatigheidscontrole nadat de gemeentesecretaris had geweigerd om zijn handtekening te plaatsen onder de betalingsopdracht voor het bezorgen van oproepingsbrieven. De levering gebeurde immers niet op het gemeentehuis, ondanks de duidelijke vermelding op de bestelbon. Uit het dossier bleek dat de levering van de oproepingsbrieven aan de burgemeester gebeurde en niet aan de gemeentelijke administratie. Dat liet toe om het verzenden van de oproepingsbrieven op een niet-wettelijke wijze te organiseren.

Op 7 september 2012 heeft de gouverneur van Vlaams-Brabant op mijn verzoek, met toepassing van artikel 4 van het kiesdecreet van 8 juli 2011, gezorgd voor een correcte verzending van de oproepingsbrieven aan de kiezers in de zes Vlaamse randgemeenten. Deze maatregel had tot doel de verkiezingen in alle sereniteit te laten verlopen en eventuele problemen met het geldig verzenden van de oproepingsbrieven te voorkomen.

Toch werden in een aantal randgemeenten nadien nog oproepingsbrieven verzonden, in strijd met de taalwetgeving. Ik heb de gouverneur daarover een verslag gevraagd. Daaruit blijkt dat de gemeenten Wemmel en Drogenbos zelf geen oproepingsbrieven meer hebben verstuurd, maar dat in Kraainem, Linkebeek en Sint-Genesius-Rode oproepingsbrieven werden verzonden volgens taalaanhorigheid. In Wezembeek-Oppem heeft elke inwoner een Nederlandstalige en een Franstalige oproepingsbrief ontvangen.

Uit het verslag bleek eveneens dat in de gemeenten Kraainem en Wezembeek-Oppem de waarnemende burgemeesters persoonlijk betrokken waren bij het verzenden van de oproepingsbrieven. Naar aanleiding van deze bevindingen heb ik de gouverneur belast met een tuchtonderzoek. Op basis van het tuchtverslag van de gouverneur heb ik op 25 februari 2013 de heer Arnold d'Oreye de Lantremange en de heer François Van Hoobrouck d'Aspre een tuchtstraf van schorsing als schepenen opgelegd voor de duur van 3 maanden.

Op 14 maart 2013 besliste de gemeenteraad van Kraainem om een raadsman aan te stellen om in beroep te gaan tegen deze tuchtsanctie, opgelegd aan de heer Arnold d'Oreye de Lantremange. Deze beslissing hield eveneens in dat de erelonen voor deze raadsman ten laste werden genomen door de gemeente Kraainem.

Op 24 april 2013 heb ik deze gemeenteraadsbeslissing vernietigd, vermits de tuchtsanctie betrekking had op handelingen, persoonlijk gesteld door de heer Arnold d'Oreye de Lantremange, wat niet als een zaak van gemeentelijk belang beschouwd kan worden.

Benoemingen van de burgemeesters in de randgemeenten

Zoals het geval is voor alle kandidaat-burgemeesters in Vlaanderen, ben ik ook in de randgemeenten pas tot een benoeming van de burgemeester overgegaan nadat uit het onderzoek van de dossiers bleek dat de voorgedragen kandidaat aan alle voorwaarden voldoet, waaronder het respecteren van de democratisch tot stand gekomen wetten en decreten. Daartoe behoren vanzelfsprekend ook de taalwetten.

Zo heb ik op 18 januari 2013 de heer Calmeyn benoemd tot burgemeester van Drogenbos. Op 25 februari 2013 volgde de benoeming van de heer Rollin tot burgemeester van Sint-Genesius-Rode. De heer Vansteenkiste is op 25 juni 2013 benoemd tot burgemeester van Wemmel.

Daarentegen besliste ik op 25 februari 2013 om de heren Damien Thiéry en François van Hoobrouck d'Aspre niet te benoemen tot burgemeester van Linkebeek, respectievelijk Wezembeek-Oppem. Uit het onderzoek bleek dat zij opnieuw de taalwetgeving niet respecteerden, ondanks de uitdrukkelijke bevestiging door de Raad van State van de rechtsgeldige wijze waarop de Vlaamse Regering die taalwetgeving steeds interpreteert en toegepast heeft.

Op dezelfde datum heb ik ook beslist mevrouw Veronique Caprasse niet te benoemen tot burgemeester van Kraainem. Uit een voorafgaand gesprek met de gouverneur bleek dat mevrouw Caprasse niet bereid is om de taalwetgeving na te leven.

Met toepassing van artikel 13bis van de Nieuwe Gemeentewet zijn de drie niet-benoemde burgemeesters tegen deze beslissingen in beroep gegaan bij de Raad van State.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Uiteraard volg ik de lopende juridische procedures nauwgezet op. Meer in het algemeen blijft de Vlaamse Regering een consequente houding aannemen inzake de toepassing van de taalwetgeving in de bestuurszaken. Inzake de benoeming van kandidaat-burgemeesters neem ik voor de randgemeenten dezelfde houding aan als voor elke andere kandidaat. Ik ga pas over tot een benoeming als de voorgedragen kandidaat aan de vereiste voorwaarden voldoet. Bij toepassing van artikel 64 van het Gemeentedecreet is de burgemeester bij uitstek bevoegd voor de uitvoering van de wetten en decreten. Dat houdt vanzelfsprekend in dat hij, als vertrouwenspersoon van de regering, de democratisch tot stand gekomen regelgeving respecteert.

Naast de uitoefening van het bestuurlijke toezicht, werk ik samen met de vzw De Rand aan een positief taalpromotiebeleid om het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand rond Brussel te versterken.

2.7 Strategische doelstelling: “Binnenlands Bestuur in Europees en internationaal perspectief”

2.7.1 Proactief deelnemen aan internationale fora

a) Stand van zaken

Van bij de aanvang van deze bestuursperiode in 2009 heb ik ruim aandacht besteed aan de situering van het Vlaamse binnenlands bestuur in de bredere, internationale context. Intussen heeft het

Agentschap voor Binnenlands Bestuur een netwerk uitgebouwd met collega's van buitenlandse overheden. Dat laat mij toe om bij het uittekenen van het beleid in Vlaanderen te leren uit de aanpak van gelijkaardige uitdagingen in andere landen.

In verband met de problematiek van de lokale bestuurskracht en het project inzake de interne staatshervorming heb ik in 2013 een werkbezoek aan Denemarken gebracht. Dat gebeurde in samenwerking met de Deense ambassade in Brussel, de Belgische ambassade in Kopenhagen, het departement Internationaal Vlaanderen en het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. De klemtoon lag tijdens dit bezoek op het Deense beleid op het vlak van schaalvergroting van lokale besturen, e-government en benchmarking.

Daarnaast organiseerde het agentschap in samenwerking met het expertisecentrum van de Raad van Europa een workshop tot uitwisseling van ervaringen betreffende lokale schaalvergrotingen in Denemarken, Finland, Ierland, Nederland en Roemenië.

Het agentschap ontvangt samen met mijn kabinet ook regelmatig buitenlandse delegaties en geeft dan toelichting over de organisatie van het lokaal bestuur in Vlaanderen. In 2013 kwam een Palestijnse delegatie op bezoek met belangstelling voor de Vlaamse interne staatshervorming. In samenwerking met de afdeling overheidsopdrachten hebben ABB-medewerkers op verzoek van de EU-vertegenwoordiging van de Finse regio Tampere een uiteenzetting gegeven over het Vlaamse binnenlands bestuur.

Daags na de verkiezingen van 14 oktober 2012 werd in samenwerking met het departement Internationaal Vlaanderen en het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (Vleva) een samenkomst met internationale vertegenwoordigers georganiseerd, om toelichting te verstrekken bij de verkiezingsorganisatie in Vlaanderen en de resultaten van de lokale verkiezingen.

Tot slot volgt ABB ook de werkzaamheden op van het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

In samenwerking met de Duitstalige Gemeenschap loopt momenteel de voorbereiding van een congres over lokale besturen. De medewerking werd gevraagd van Nederland, Luxemburg, de Duitse deelstaten Nordrhein-Westfalen en Rheinland-Pfalz. Ook Wallonië en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn uitgenodigd. Dit congres is gepland in de eerste helft van 2014.

Het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa heeft beslist om in oktober 2013 en februari 2014 de monitoring van de lokale democratie in België, opgestart in 2009, te hernemen. Ik neem alle nodige initiatieven om de standpunten van de Vlaamse Regering bij de Raad van Europa toe te lichten.

2.7.2 Betere informatieverstrekking aan de lokale besturen

a) Stand van zaken

Zoals voorgenomen in mijn beleidsnota, heeft het Agentschap voor Binnenlands Bestuur het tijdschrift BinnenBand ingezet om de lokale besturen beter te informeren over de werking van de lokale besturen over de grenzen heen. Sinds 2011 werd een internationale rubriek ingepast met vergelijkende internationale onderzoeken en grensoverschrijdende activiteiten.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

De uitwisseling van informatie tussen landen en regio's is bijzonder belangrijk voor ons eigen beleid. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur onderzoekt binnen de stuurgroep Europa hoe de uitwisseling van deze informatie versterkt kan worden.

2.7.3 De werking van de EGTS-structuur optimaliseren

a) Stand van zaken

In Vlaanderen bestaan er op heden drie EGTS-structuren:

- EGTS Eurometropool Rijsel-Kortrijk-Doornik;
- EGTS West-Vlaanderen/Vlaanderen-Duinkerke-Opaalkust;
- EGTS Linieland van Waas en Hulst.

In mei 2012 werd een door Idea Consult uitgevoerde evaluatiestudie over de EGTS Eurometropool Rijsel-Kortrijk-Doornik afgerond. Ook de EGTS voerde een eigen evaluatie uit.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Aan de hand van de resultaten van de evaluaties bekijk ik of de uitwerking van een draaiboek voor nieuwe EGTS-initiatieven nuttig kan zijn.

2.8 Strategische doelstelling: “Een ondersteunende administratie voor de lokale en provinciale besturen”

2.8.1 De werking van het agentschap voortdurend verbeteren

a) Stand van zaken

De jongste jaren heeft het agentschap gewerkt aan de verdere verbetering van zijn werking en dienstverlening. Dit past in de uitvoering van de beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het agentschap.

Eenzijds heeft het agentschap verdere uitvoering gegeven aan de 5 strategische projecten die geëxpliciteerd zijn in de beheersovereenkomst, namelijk: de coördinatie van de interne staatshervorming, de ondersteuning van de lokale besturen bij de implementatie van BBC, de digitalisering van de processen die gepaard gaan met het bestuurlijk toezicht, de ondersteuning van de uitbouw van de externe audit en de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen van oktober 2012 (in casu de evaluatie ervan). Anderzijds maakte het agentschap verder werk van de implementatie van zijn 10-puntenprogramma om zijn werking te verbeteren en efficiëntiewinsten te bekomen.

Deze beheersovereenkomst bevat ook een effectieve vermindering van de personeelsaantallen. De door de Vlaamse Regering vastgelegde inkrimping is intussen volledig doorgevoerd, met inbegrip van een bijkomende vermindering ter gedeeltelijke compensatie van de opstart van de externe audit voor de lokale besturen.

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Het agentschap werkt verder aan een gestage digitalisering van zijn werking. Voor de lokale besturen zijn in dat verband vooral de projecten tot digitalisering van het bestuurlijk toezicht en de digitale rapportering voor de Beheers- en Beleidscyclus (BBC DR) van groot belang. Zij moeten leiden tot een

belangrijke vermindering van de administratieve lasten en de papierstromen, zowel op het niveau van de gemeenten als bij de Vlaamse overheid.

2.8.2 Maximaal inzetten op informatie, communicatie en ondersteuning

Optimaliseren van bestaande kanalen voor informatie en communicatie

a) Stand van zaken

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur beschikt over informatie- en communicatiekanalen die bij de lokale besturen vertrouwd zijn. Zij dragen ertoe bij dat de beleidsinformatie van de Vlaamse overheid de lokale en provinciale besturen snel bereikt. Daarnaast biedt het agentschap ook steeds meer statistische beleidsinformatie aan. Daarvoor wordt in toenemende mate samengewerkt met de Studiedienst van de Vlaamse Regering en met de andere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid.

Op vraag van het agentschap hield een communicatiebureau in het voorjaar van 2013 de externe communicatie van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur tegen het licht en werkte het in juli 2013 een extern communicatieplan uit. Het realiseren van goede doelgroepgerichte communicatie die ook het agentschap duidelijker op de kaart zet en een vernieuwde, uitgebouwde website die als informatieplatform voor de doelgroepen optreden staan daarin centraal.

Binnenl@nd

De elektronische nieuwsbrief Binnenl@nd stelt het agentschap in staat om op een snelle manier te berichten aan de lokale en provinciale besturen. De nieuwsbrief heeft 5375 abonnees.

BinnenBand

Het tijdschrift BinnenBand geeft meer duiding bij nieuwe ontwikkelingen inzake de materies van het agentschap. Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe rechtspositieregeling voor het OCMW-personeel of de Vlaamse profielschets. BinnenBand heeft 5563 abonnees.

Website binnenland.vlaanderen.be

De websitebinnenland.vlaanderen.be, is het centrale ankerpunt op het internet van het agentschap. Er is een samenspel met de digitale nieuwsbrief Binnenl@nd die nieuwe informatie op de website aankondigt. Tussen 1 september 2012 en 1 september 2013 bezochten 193.431 unieke (verschillende) bezoekers de website.

Verkiezingen van 14 oktober 2012

Uit het evaluatierapport betreffende de verkiezingen van 14 oktober 2012 bleek dat ABB zijn communicatiekanalen succesvol heeft ingezet. De informatiewebsite van het agentschap bevatte 596 pagina's en kende 405.362 unieke (verschillende) bezoekers. Zij bezochten in totaal 2,7 miljoen pagina's. De website met de verkiezingsresultaten werd door 978.790 verschillende personen bezocht, waarvan 52.883 op de mobiele site. In de aanloop naar de verkiezingen verscheen de digitale nieuwsbrief 32 keer. Hij had 2660 abonnees. Het agentschap verspreidde ook 460.652 exemplaren van de informatiefolder over het digitaal stemmen via 148 lokale besturen en publieke instellingen en 131.718 exemplaren van de folder "Ga Stemmen", gericht tot niet-Belgische kiezers.

Adviesverstrekking aan lokale en provinciale besturen

Adviesverstrekking is een basisopdracht van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur. De voorbije jaren was de evolutie van het aantal geregistreerde adviesvragen als volgt:

- in 2009: 2741 adviesvragen

- in 2010: 2490 adviesvragen
- in 2011: 3954 adviesvragen

In 2012 behandelde het agentschap schriftelijk 3967 adviesvragen, afgezien van de vragen aan het verkiezingssecretariaat:

1414	35,5%	i.v.m. personeel
663	16,5%	i.v.m. financiën (inclusief fiscaliteit)
345	9%	i.v.m. overheidsopdrachten
214	5,5%	i.v.m. patrimonium
345	9%	i.v.m. werking organen
626	15,5%	Aan de helpdesk BBC (bbcgop@vlaanderen.be)
360	9%	met een ander of meerdere onderwerpen samen.
3967	100%	Totaal

Daarnaast verwerkte het verkiezingssecretariaat ongeveer 7000 vragen.

In de periode vanaf januari 2013 tot 1 september 2013 registreerde het Agentschap voor Binnenlands Bestuur 3522 adviesvragen:

1018	29%	i.v.m. personeel
577	16,5%	i.v.m. financiën (inclusief fiscaliteit)
234	6,5%	i.v.m. overheidsopdrachten
156	4,5%	i.v.m. patrimonium
460	13%	i.v.m. werking organen
739	21%	Aan de helpdesk BBC (bbcgop@vlaanderen.be)
338	9,5%	met een ander of meerdere onderwerpen samen.
3522	100%	Totaal

Studiedagen

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur organiseert, al dan niet in samenwerking met andere partners, geregeld studie- en informatiedagen. Tijdens het voorbije werkjaar lag de klemtoon op vormingen over de beleids- en beheerscyclus en de start van de nieuwe bestuursperiode (opleiding gemeente- en OCMW-raadsleden).

b) Aandachtspunten voor het volgende werkjaar

Vanaf het najaar van 2013 wordt gestart met de uitvoering van een extern communicatieplan. Prioritair is de omvorming - in de loop van 2014 - van de website binnenland.vlaanderen.be naar een doelgroepgericht, proactief, gebruiksvriendelijk kennis- en informatieplatform voor de doelgroepen van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, in het bijzonder de lokale besturen.

Wetenschappelijk onderzoek

In het kader van het derde steunpunt bestuurlijke organisatie – slagkrachtige overheid (2012-2015) werden verschillende langlopende onderzoeksprojecten in 2012 opgestart. Het gaat om volgende onderzoekslijnen:

- democratische verankering van lokale netwerkverbanden
- beleidsvoering en besluitvorming op regionale schalen - analyse van regionale arrangementen en regimes
- hoe kunnen lokale besturen een impact hebben op de Europese besluitvorming? de Europeanisering van lokale besturen in Vlaanderen in een comparatief perspectief
- impact van EU economisch beleid op de Vlaamse overheid

- implementatie van de beleids- en beheerscyclus in lokale besturen
- optimalisering van management van interbestuurlijke informatieprocessen in Vlaanderen
- management van informatieprocessen in Vlaamse lokale besturen
- regionale benchmarking van overheidsprestatie
- flexicurity in de Vlaamse publieke sector
- bestuurlijk vertrouwen
- lokale benchmarking
- Vlaamse en lokale PPS - de functionaliteit van standaardisatie versus maatwerk voor de prestatie van PPS-verbanden

Mijn administratie volgt de lopende onderzoeken nauwgezet op via onder andere deelname aan de klankbordgroepen. Naarmate deze onderzoeken vorderen en resultaten opleveren zal het Agentschap voor Binnenlands Bestuur initiatieven nemen om de resultaten ervan zo goed mogelijk te ontsluiten naar de verschillende belanghebbenden.

Twee kortlopende onderzoeksprojecten werden in 2012 uitgevoerd.

Het steunpunt (SBOV) voerde vergelijkend onderzoek uit naar de factoren voor succes en/of falen van hervormingen aan de lokale schaal. Een eerste tussentijds rapport werd opgeleverd in juni 2012 en maakt een vergelijkende literatuurstudie rond schaalhervormingen in Europa, opgesplitst volgens verschillende staatstradities. In een tweede tussentijdsrapport (augustus 2013) worden de besluitvormingsprocessen omtrent schaalhervormingen in Denemarken, Duitsland, Frankrijk en Nederland nader onderzocht en in kaart gebracht. Het eindrapport zal nagaan of Vlaanderen lessen kan trekken uit die buitenlandse ervaringen. Dit wetenschappelijk onderzoek is één van de initiatieven die ik nam in het kader van de evaluatie van de maatregelen van de Vlaamse Regering ter ondersteuning van vrijwillige fusies.

Het afgelopen jaar werkte het steunpunt tevens een Proeve van Code voor Democratisch Lokaal Bestuur uit. Deze code is opgevat als een praktische leidraad voor lokale bestuurders en geeft aanbevelingen over de verhouding van de burgers tot het bestuur en de werking van het lokale bestuur op zich. Het komende werkjaar zal ik initiatieven nemen om van deze code een bruikbaar werkinstrument te maken voor raadsleden, schepenen, burgemeesters en het administratief personeel van de lokale besturen.

In 2013 worden naast de verdere uitvoering van de langetermijn projecten twee kortlopende onderzoeksprojecten uitgevoerd: een comparatieve studie van de implementatie van het planlastendecreet en een monitoring van de implementatie van het Gemeentedecreet.

Voor meer informatie verwijst ik naar www.steunpuntbov.be.

Opvolging andere beleidsdomeinen

Het voorbije werkjaar heeft het agentschap de ontwikkelingen in andere beleidsdomeinen opgevolgd die relevant zijn voor de werking van de lokale en provinciale besturen. Dat gebeurde in eerste instantie door het screenen van de beleidsbrieven 2012-2013 van de collega-ministers van de Vlaamse Regering. Ook voor het komende werkjaar zal ABB de beleidsbrieven 2014 screenen.

2.8.3 Het bestuurlijk toezicht correct uitoefenen

In uitvoering van het witboek interne staatshervorming is de Vlaamse overheid terughoudend op het vlak van het bestuurlijk toezicht. De verdere responsabilisering van het lokaal en het provinciaal bestuur leidde tot een versoepeling van de toezichtprocedures. De gewijzigde bepalingen traden in werking bij het begin van de nieuwe lokale bestuursperiode. Het aantal besluiten waarvoor de inzendingsplicht geldt, werd nog verder beperkt. Wat de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden betreft werd de figuur van de regeringscommissaris afgeschaft. Het toezicht op deze

samenwerkingsverbanden stemt nu overeen met het toezicht dat van toepassing is op de provincies. In de plaats van de regeringscommissaris komt een betere informatieplicht aan de lokale mandatarissen en een responsabilisering door meer mogelijkheden om het beleid van de samenwerkingsverbanden op te volgen. Zo moet in elke gemeente een commissie waken over de afstemming van het gemeentelijk beleid op het beleid van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en verzelfstandigde agentschappen van de gemeente.

Het geheel van deze maatregelen past in de verdere verbetering van de verhoudingen tussen de lokale besturen en de Vlaamse overheid en in een bijkomende vermindering van de administratieve lasten voor de besturen. Wij investeren in een gestandaardiseerde en generieke ondersteuning van de besturen, die in hoofdzaak digitaal en gebruiksvriendelijk wordt aangeboden. Bij de concrete uitoefening van het bestuurlijke toezicht ligt de focus op de onderzoeken in geval van klachten en bezwaarschriften.

Geert BOURGEOIS

Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Bijlage 1: Overzicht begroting

De totale beleidskredieten in de Vlaamse begroting 2014 bedragen 28.192.350.000 € waarvan 2.373.903.000 € of 8,42% voor binnenlands bestuur. De kredieten kunnen ingedeeld worden in vier grote delen:

- het Gemeente- en Provinciefonds en compensatie Elia-taks;
- de subsidiëring van specifieke investeringen;
- de uitgaven in verband met de verkiezingen van het Vlaamse Parlement;
- de werking en ondersteuning van het beleid Binnenlands Bestuur.

1. Gemeente- en Provinciefonds en compensatie Elia-taks: 2.366.934.000 euro

Het Vlaams Gemeentefonds bedraagt in 2014 2.246.693.000 euro. Ten opzichte van 2013 groeit het fonds met 75.993.000 euro of 3,5%. Voor de structurele cofinanciering van de externe audit van de lokale overheden wordt een bedrag van 522.000 euro afgehouden van de dotatie 2014.

De Vlaamse begroting voorziet voor de dotatie van het Vlaams Provinciefonds in 2014 37.241.000 euro. Dit is gelijk aan de niet geïndexeerde dotatie voor 2013, verminderd met de besparingsmaatregel van 20.000.000 euro. Daarnaast moet gevolg worden gegeven aan de financiële verevening in het kader van de Interne Staatshervorming. Het bedrag daarvan bedraagt 35.111.627 euro. Voor de structurele cofinanciering van de externe audit van de lokale overheden wordt een bedrag van 58.000 euro afgehouden van de dotatie 2014.

Ter compensatie van de afschaffing van de Elia-taks verlenen we een aanvullende dotatie van 83.000.000 euro.

2. Subsidiëring van specifieke investeringen: 4.496.000 euro

De begroting trekt middelen uit voor subsidies van specifieke investeringen in de lokale besturen. Het gaat hier om:

- subsidies voor het bouwen van openbare crematoria, eerste investering;
- subsidies voor werken aan het niet-beschermd patrimonium van de erkende eredielen;
- subsidies voor werken aan ontmoetingscentra voor verenigingen van vrijzinnigen.

3. Uitgaven in verband met de verkiezingen van het Vlaamse Parlement: 1.500.000 euro

Bepaalde wettelijke uitgaven in verband met de verkiezingen van het Vlaamse Parlement vallen ten laste van het Vlaamse gewest. De totale kost van de uitgaven wordt geraamd op 1.500.000 euro.

4. Werking en ondersteuning van het beleid Binnenlands Bestuur: 973.000 euro

De Vlaamse begroting bevat tenslotte een aantal beleidskredieten voor werkingskosten van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, communicatie en ondersteuning van de lokale besturen:

- werkingskosten beleid agentschap met inbegrip van buitenlandse contacten;
- werkingskosten voor gemeenten en OCMW's ter stimulering van efficiëntietrajecten;
- uitgaven voor communicatie;
- werkingskosten en vergoedingen Raad voor Verkiezingsbetwistingen en Beroepscommissie voor Tuchtzaken;
- studiekosten;
- subsidies participaties initiatieven Binnenlands Bestuur;
- subsidie aan het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie Vlaanderen.

Bijlage 2: Moties en resoluties goedgekeurd door het Vlaams Parlement

Tijdens het voorbije werkjaar keurde het Vlaams Parlement geen moties en resoluties goed die betrekking hebben op de materies Binnenlands Bestuur.

Bijlage 3: Samenvatting van de beleidsmaatregelen gepland in 2013-2014

Strategische doelstelling: “Een interne staatshervorming”

Uitvoering doorbraken interne staatshervorming

- opvolgen uitvoering van de doorbraken

Meer bevoegdheden voor de gemeenten, een sluitende lijst van provinciale bevoegdheden met grondgebonden karakter

Afbakening provinciale taakstelling

- goedkeuring van de financiële verevening tussen de Vlaamse overheid en de provincies
- bepalen bevoegdheidsomschrijving van de provincies in de beleidsdomeinen Inburgering en Gelijke Kansen

Mogelijkheden creëren voor sterke gemeenten en democratisch gelegitimeerde lokale samenwerkingsverbanden

Regioscreening

- gouverneurs bezorgen rapport met conclusies en aanbevelingen uit de regiotafels
- opmaak concrete actieplannen op basis van de conclusies en aanbevelingen uit de bestaande rapporten

Fusies

- evaluatie en aanbevelingen met het oog op verdere stappen die Vlaanderen kan zetten om de slagkracht van de lokale besturen te versterken

Strategische doelstelling: “Een volwaardig partnerschap over de grenzen van beleidsdomeinen en bestuursniveaus”

De beleids- en controleprocessen van de verschillende overheden meer op elkaar afstemmen

- jaarrapport 2013 coördinerende opdracht gouverneurs voorstellen in de Commissie Binnenlands Bestuur (in eerste jaarthelft 2014)
- voorleggen van voorstellen aan Commissie Binnenlands Bestuur tot een andere aanstellingsprocedure van gouverneurs

Betere planning, minder planlasten

- praktische implementatie van het planlastendecreet in de beleidssectoren opvolgen
- onderzoek naar mogelijke uitbreiding van het planlastendecreet naar andere toepassingsgebieden

Het Belfortprincipe bevestigen

- voorstel aangepaste lokale besturentoets voorleggen aan de Vlaamse Regering

Een decretaal kader voor interbestuurlijke samenwerking

- een decretaal kader voor interbestuurlijke samenwerking aan de Vlaamse regering voorleggen;
- medewerking verlenen aan het opstellen van een Code van interbestuurlijk samenwerken

Strategische doelstelling: “Verhogen van de bestuursefficiëntie door gebruik van ICT, gegevensdeling en procesbeheer tussen Vlaanderen, de lokale besturen en de provincies”**Elektronisch informatie uitwisselen en de beschikbare gegevens maximaal delen tussen de overheden**

- aanpassing decreet van 18 juli 2008 zodat lokale besturen bij het opvragen van gegevens gebruik kunnen maken van authentieke bronnen
- verder zetten I-scanproject

Elektronisch ontsluiten van lokale en provinciale informatie voor burger en mandataris

- herbekijken concept gemeentelijke profielschetsen in het licht van BBC en de Vlaamse beleidsprioriteiten geformuleerd naar aanleiding van het planlastendecreet
- onderzoeken of gebruiksgemak ingeven van gegevens in de personeelsdatabank kan verhoogd worden

Strategische doelstelling: “Sterke en verantwoordelijke besturen”**A. De nieuwe organieke regelgeving voor de lokale besturen implementeren****Het financiële luik van de organieke decreten implementeren**

- verder ondersteunen van de besturen bij de invoering van BBC
- stand van zaken invoering BBC monitoren
- digitale rapportering finaliseren
- onderzoeken hoe andere rapporteringsverplichtingen kunnen geïntegreerd worden in de BBC-rapportering
- evalueren implementatietraject BBC, inhoudelijke kwaliteit beleidsrapporten BBC en gebruik van beleidsrapporten

Een externe audit voor de lokale besturen

- definitieve goedkeuring BVR tot oprichting van Audit Vlaanderen
- aanduiding auditcomité voor de lokale besturen
- aanwerving auditoren
- ondersteunen lokale besturen bij het implementeren van de aanbevelingen van de auditdiensten

Het decreet op de intergemeentelijke samenwerking bijsturen

- evaluatie van het IGS-decreet in samenwerking met VVSG

Het decreet op de erediensten verder uitvoeren

- onderzoek of procedure tot opheffing erkende lokale geloofsgemeenschap moet bijgestuurd worden
- definitieve goedkeuring BVR houdende toekenning van subsidies aan niet beschermde gebouwen van de eredienst, aan vrijzinnigengebouwen en aan crematoria
- subsidie aan CRKC om agenda van neven- en herbestemming van niet meer gebruikte gebouwen van de eredienst te stimuleren

B. Gezonde financiën als pijler voor efficiënte en bestuurskrachtige lokale en provinciale overheden.**Verantwoordelijke en efficiënte lokale en provinciale besturen**

- monitoren financiële toestand lokale besturen

De groei van het Gemeentefonds bestendigen

- voor 2014 in een groei van het Gemeentefonds met 3,5% voorzien

De Elia-compensatie behouden en de lokale financiën ondersteunen

- voor 2014 het bedrag van de Eliacompensatie behouden (83 miljoen)

Een versoepelde procedure bij investeringssubsidies

- definitieve goedkeuring BVR

C. Het personeelsbeleid als hoeksteen voor een bestuurskrachtige overheid**Mogelijkheden creëren voor personeelsmobiliteit tussen de Vlaamse overheidsbesturen**

- afronden ondersteuningsinitiatieven sessies voor lokale besturen over mogelijkheden externe mobiliteit
- organiseren informatiecampagne
- monitoring van gebruik van de mogelijkheden inzake externe mobiliteit bij de lokale besturen

De opbouw van een tweede pensioenpijler ondersteunen

- opvolgen van de bestaande regelingen

Strategische doelstelling: “Een efficiënte organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen van 2012”**Een Vlaams kiesdecreet voor de lokale verkiezingen**

- opvolgen ontwikkelingen in de verkiezingsorganisatie

De lokale verkiezingen van 14 oktober 2012 efficiënt organiseren

- uitvoeren van aanpassingen aan het digitale stelsysteem opvolgen
- meewerken aan de organisatie van de verkiezingen van 25 mei 2014

De start van de nieuwe lokale bestuursperiode ondersteunen

- bevoegdheden van de raden voor verkiezingsbetwistingen integreren in het decreet Vlaams Bestuursrechtcollege

Strategische doelstelling: “Correct taalgebruik en versterking van het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel”**Het bestuurlijk toezicht in de randgemeenten strikt en consequent uitoefenen**

- handhaven van dezelfde consequente houding inzake de benoeming van de burgemeester
- in samenwerking met vzw De Rand werken aan een positief taalpromotiebeleid om het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel te versterken

Strategische doelstelling: “Binnenlands Bestuur in Europees en internationaal perspectief”**Proactief deelnemen aan internationale fora**

- meewerken aan het congres van de Duitstalige Gemeenschap over lokale besturen
- toelichten standpunten van de Vlaamse Regering over de monitoring van de lokale democratie o het Comité voor Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa

Betere informatieverstrekking aan de lokale besturen

- inspelen op actuele ontwikkelingen

De werking van de EGTS-structuur optimaliseren

- nagaan aan de hand van de resultaten van de evaluatie EGTS of de uitwerking van een draaiboek EGTS nuttig is.

Strategische doelstelling: “Een ondersteunende administratie voor de lokale en provinciale besturen”

De werking van het agentschap voortdurend verbeteren

- verdere digitalisering ABB met nadruk op het digitaal toezicht en de digitale rapportering in het kader van BBC

Maximaal inzetten op informatie, communicatie en ondersteuning

- uitvoering extern communicatieplan

Wetenschappelijk onderzoek

- code voor democratische lokale besturen omvormen tot een bruikbaar werkinstrument voor raadsleden, schepenen, burgermeesters en administratief personeel van de lokale besturen

Bijlage 4: Samenvatting beleidsmaatregelen uitgevoerd van 2009 tot 2013

Strategische doelstelling: “Een interne staatshervorming”

Uitvoering doorbraken interne staatshervorming

- samenstellen bestuursforum
- bespreken Groenboek Interne Staatshervorming op bestuursforum
- opmaken witboek
- uittekenen implementatietrajecten realisatie witboek
- goedkeuring Groenboek Interne Staatshervorming door de Vlaamse Regering op 23 juni 2010
- goedkeuring Witboek Interne Staatshervorming door de Vlaamse Regering op 28 april 2011
- opmaak projectplan en monitoringsysteem om uitvoering doorbraken, opgenomen in het witboek, op te volgen
- halfjaarlijkse rapportering aan Vlaamse Regering en College van ambtenaren-generaal over de stand van zaken van de implementatie van de doorbraken uit het Witboek Interne staatshervorming (december 2012 en juni 2013)

Meer bevoegdheden voor de gemeenten, een sluitende lijst van provinciale bevoegdheden met grondgebonden karakter

- wijziging artikel 2 Provinciedecreet
- uitwerken methodiek opmaken bestuursakkoorden
- afsluiten bestuursakkoorden tussen de Vlaamse overheid en de verschillende provincies
- opmaak transitietrajecten overdracht van provincies naar Vlaamse overheid van taken en bevoegdheden en middelen binnen de niet-grondgebonden beleidsdomeinen
- financiële verevening uitvoeren

Mogelijkheden creëren voor sterke gemeenten en democratisch gelegitimeerde lokale samenwerkingsverbanden

Regioscreening

- opvolgen ontwikkelingen proeftuinen regioscreening
- uitvoeren meta-analyse van de ervaringen van de proeftuinen regioscreening (SBOV-onderzoek)
- opstart project gebiedsdekkende regioscreening
- opmaak inventaris lokale samenwerkingsverbanden en opmaak analyserapport
- doorlopen evaluatiefase gebiedsdekkende regioscreening

Fusies

- opstarten ondersteuningsteam dat gemeenten begeleidt bij een fusieoperatie zowel inhoudelijk als financieel
- ondersteuningspakket voor gemeenten die vrijwillig willen fusioneren is uitgewerkt
- modeldossier voor een fusieoperatie is uitgewerkt
- ronde tafel van experts georganiseerd

Strategische doelstelling: “Een volwaardig partnerschap over de grenzen van beleidsdomeinen en bestuursniveaus”

De beleids- en controleprocessen van de verschillende overheden meer op elkaar afstemmen

- aan de gouverneurs is een coördinerende opdracht toegewezen om zo de interne verkokering binnen de Vlaamse overheid en de negatieve gevolgen voor de lokale besturen aan te pakken
- gouverneurs stellen een beknopt jaarrapport op over hun coördinatiewerkzaamheden met aanbevelingen inzake aanpassing van regelgeving en werkprocessen

- in de verschillende provincies hebben de gouverneurs overlegfora met de gedeconcentreerde Vlaamse buitendiensten opgericht
- uitdoven figuur van de arrondissementscommissaris
- oprichting dienst van de gouverneur

Betere planning, minder planlasten

Planlastvermindering

- planlastendecreet is door de Vlaamse Regering bekrachtigd op 15 juli 2011
- aanpassing betrokken sectorale regelgeving aan de bepalingen uit het planlastendecreet
- bekendmaking Vlaamse beleidsprioriteiten en de daaraan verbonden deelrapportagecodes bij omzendbrief van 26 oktober 2012
- ontwikkeling vormingstraject en informatie- en communicatie-initiatieven voor de lokale besturen

Commissie Efficiëntiewinsten Lokale Besturen

- oprichting Commissie Efficiëntiewinst voor Lokale Besturen
- Commissie Efficiëntiewinst voor Lokale Besturen (rapport juli 2010)
- aanbevelingen van de Commissie Efficiëntiewinst Lokale Besturen zijn voorgelegd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement

Verminderen van het specifiek toezicht en afschaffen koppelsubsidies

- er is een inventaris opgemaakt van bestaande koppelsubsidies, hieruit blijken enkel de subsidies in de onroerend erfgoedsector als koppelsubsidies aangemerkt te kunnen worden
- er is een inventaris opgemaakt van bestaande vormen van specifiek toezicht
- voor elke soort van specifiek toezicht nagaan welk concreet doel die specifieke toezichtsprocedure beoogt en of de meerwaarde ervan voldoende is en indien nodig het toezicht opheffen

Het Belfortprincipe bevestigen

- lokale besturen ondersteunen bij de uitbouw van hun beleid rond kwaliteitsvolle regelgeving en administratieve vereenvoudiging
- toepassing van het Belfortprincipe als sectorale wetgevingstoets integreren met RIA

Strategische doelstelling: “Verhogen van de bestuursefficiëntie door gebruik van ICT, gegevensdeling en procesbeheer tussen Vlaanderen, de lokale besturen en de provincies”

De afstemming van de beleidsprocessen op andere bestuursniveaus ondersteunen

- uitbreiding van het “gebruikersbeheer voor lokale besturen” waarlangs lokale en provinciale besturen hun medewerkers toegang verlenen tot Vlaamse en federale besturen

Elektronisch informatie uitwisselen en de beschikbare gegevens maximaal delen tussen de overheden

- onderzoeken wat mogelijkheden zijn voor digitalisering van het toezicht
- geïntegreerd platform realiseren en eerste dossierstromen in het kader van het digitaal toezicht en van BBC DR
- opstart project digitale rapportering in het kader van de beleids- en beheerscyclus
- aanpassen organieke decreten om digitaal doorsturen van notulen naar raadsleden mogelijk te maken
- uitbouw personeelsdatabank
- vernieuwde mandatendatabank
- gemeentelijke en Vlaamse profielschetsen

Elektronisch ontsluiten van lokale en provinciale informatie voor burger en mandataris

- het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 maakt het gebruik van informaticatechnologie bij het versturen van de notulen van de gemeenteraden en bij het ter inzage geven van de dossiers aan raadsleden mogelijk.
- aanbieden statistische info over lokale en provinciale besturen via de website lokale statistieken
- gemeentelijke en Vlaamse profielschetsen

Strategische doelstelling: “Sterke en verantwoordelijke besturen”**A. De nieuwe organieke regelgeving voor de lokale besturen implementeren****Het gemeente-, OCMW- en provinciedecreet verder uitvoeren**

- Het Vlaams Parlement heeft op 20 juni 2012 wijzigingen aan het Gemeentedecreet, het OCMW-decreet en het Provinciedecreet goedgekeurd. De Vlaamse Regering heeft deze decreten bekrachtigd op 29 juni 2012.
- opmaak uitvoeringsbesluiten voor de inwerkingtreding van de aangepaste organieke decreten
- randvoorwaarden en juridische mogelijkheden onderzoeken in verband met verzelfstandiging van de zorgvoorzieningen in de OCMW's
- De modernisering van de samenwerkingsmogelijkheden voor OCMW's (zorgvoorzieningen) werd doorgevoerd met decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het OCMW-decreet van 19 december 2008.
- Naar aanleiding van de wijziging van de organieke decreten bij de aanvang van de nieuwe bestuursperiode werden de lokale en provinciale besturen hierover geïnformeerd via de gebruikelijke communicatiekanalen enerzijds, anderzijds stond de administratie ter beschikking voor het beantwoorden van vragen.
- Via diverse bepalingen in het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet werd de gemeenteraad geherwaardeerd.
- Via de bepalingen in ditzelfde decreet ten aanzien van het aantal schepenen en over de uittredingsvergoeding werden maatregelen genomen ter verhoging van de efficiëntie van het politieke apparaat.
- Inschrijving in artikel 39, §1 van het Gemeentedecreet van de bijzondere gemeenteraadscommissie voor de opvolging van de verzelfstandigde agentschappen en van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarbij de gemeente betrokken is.
- De aflevering van onteigeningsmachtigingen aan lokale en provinciale besturen werd vereenvoudigd en doorzichtiger gemaakt.

Het financiële luik van de organieke decreten implementeren

- Verschillende uitvoeringsbesluiten werden getroffen:
 - o BVR van 25 juni 2010 betreffende de beleids- en beheerscyclus
 - o MB van 1 oktober 2010 tot vaststelling van de modellen en nadere voorschriften van de beleidsrapporten en de toelichting ervan en van de rekeningstelsels van de gemeenten, de provincies en de OCMW's
 - o BVR van 23 november 2010 tot wijziging van het BVR van 25 juni 2010
 - o MB van 26 november 2010 tot wijziging van het MB van 1 oktober 2010
 - o MB van 9 juli 2013 betreffende de digitale rapportering
- uitbouw uitgebreid implementatie- en vormingstraject voor de invoering van de nieuwe beleids- en beheerscyclus
- begeleiding pilootbesturen

Een externe audit voor de lokale besturen

- opstart implementatietraject uitbouw externe audit
- verfijning concept externe audit
- regelgevend traject uitbouwen
- scenario's voor auditstrategie opzetten

Het decreet op de intergemeentelijke samenwerking bijsturen

- digitalisering van de papierstroom organiseren en elektronisch organiseren van de informatiestroom naar de raadsleden en leden van uitvoerende colleges
- detectie van pijnpunten en anomalieën in IGS-decreet door de Commissie Efficiëntiewinst Lokale Besturen
- Het IGS-decreet werd aangepast door het wijzigingsdecreet van 18 januari 2013.
- Hetzelfde wijzigingsdecreet vernieuwde grondig het bestuurlijk toezicht op de IGS-verbanden. De figuur van Regeringscommissaris werd sinds 1 mei 2013 afgeschaft.
- koppeling beleids- en beheerscyclus IGS aan de BBC van de gemeenten

Het decreet op de erediens ten verder uitvoeren

- erkenning nieuwe lokale geloofsgemeenschappen
- lokale besturen nauw betrekken bij het onderzoek van toekomstige erkenningsaanvragen
- decreet en uitvoeringsbesluiten evalueren en waar nodig bijsturen tegen aantreden van de nieuwe gemeente- en provincieraden
- zoeken naar oplossingen om aan ongebruikte kerkgebouwen een maatschappelijk verantwoorde bestemming te geven: Vlaamse Regering keurt op 24 juni 2011 conceptnota “Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerken” goed.

B. Gezonde financiën als pijler voor efficiënte en bestuurskrachtige lokale en provinciale overheden.**De groei van het Gemeentefonds bestendigen**

- jaarlijkse groei van het Gemeentefonds met 3,5%

Een hervorming van het Gemeentefonds en het Provinciefonds voorbereiden

- het decreet van 23 december 2011 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, werkte een aantal technische knelpunten binnen het Gemeentefonds weg
- het Gemeentefonds werd ook aan een grondige analyse onderworpen, met het oog op een meer fundamentele hervorming de komende jaren
- hervorming van het Provinciefonds n.a.v. de bevoegdheidswijzigingen tussen de provincies en de Vlaamse overheid (financiële verevening)

De Elia-compensatie behouden en de lokale financiën ondersteunen

- jaarlijkse uitbetaling aan gemeenten van een aanvullend aandeel in het Gemeentefonds ter compensatie van de afschaffing van de Eliaheffing (jaarlijks vanaf 2008)

Een versoepelde procedure bij investeringssubsidies

- vereenvoudiging van de procedure voor het verkrijgen van investeringssubsidies
- koninklijk besluit van 23 juli 1981 met betrekking tot het toekennen van subsidies voor werken aan niet-monumentale gebouwen van de erediens ten vervangen door het decreet van 12 juli 2013

C. Het personeelsbeleid als hoeksteen voor een bestuurskrachtige overheid**De uitvoering van de rechtspositieregeling ondersteunen**

invoeren van de rechtspositieregeling ondersteunen

- aanpassing rechtspositieregelingsbesluit wegens aantal technische anomalieën en aan aanbevelingen CELB of op vraag van besturen aangaande langer werken dan 65 jaar: besluiten van de Vlaamse Regering van 23 november 2012 en 9 september 2013
- lokale besturen ondersteunen bij het uitvoeren van het wijzigingsbesluit van 23 november 2012 (publicaties, website, studiedag)

De samenwerking tussen gemeenten en OCMW's stimuleren

- doorbraak opgenomen in het witboek interne staatshervorming over het wegwerken van decretale drempels op het vlak van samenwerking tussen de gemeente en haar OCMW
- studie afgerond over de wijze waarop de samenwerking tussen gemeente en OCMW kan geoptimaliseerd worden
- wijzigingsdecreten van het Gemeente- en het OCMW-decreet op 29 juni 2012 zodat de samenwerking tussen gemeente en OCMW kan geoptimaliseerd worden
- besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2012 over het deeltijds invullen van de functies van secretaris en financieel beheerder
- studiedag georganiseerd op 7 mei 2013 over de samenwerkingsmogelijkheden tussen gemeente en OCMW

Mogelijkheden creëren voor personeelsmobiliteit tussen de Vlaamse overheidsbesturen

- opmaak besluit externe personeelsmobiliteit: besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2011

De vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers evenwaardig bij het sectoraal overleg betrekken

- betrokkenheid gegarandeerd via een samenwerkingsovereenkomst bij de onderhandelingen in comité C1

De opbouw van een tweede pensioenpijler ondersteunen

- opbouw tweede pensioenpijler ondersteunen: protocol 2009/7 van 9 december 2009 met het akkoord, gesloten in het comité C1, tussen de overheid, vakorganisaties en werkgeversorganisaties (VVSG, VVP en VV) over een kaderreglement met betrekking tot het aanvullend pensioen voor contractanten in de Vlaamse lokale sector
- akkoord binnen Comité C1 met betrekking tot een kaderreglement tot aanvullend pensioen voorcontractuelen binnen de Vlaamse lokale en provinciale besturen: Kaderreglement aanvullend pensioen contractanten lokale sector van 9 december 2009

Nieuw beloningsbeleid decretale graden

- onderzoek functieweging decretale graden: studie afgerond in 2010

Andere aandachtspunten met betrekking tot personeelsbeleid

- hervormingsbevoegdheid van de Beroepscommissie voor Tuchtzaken is afgeschaft, bij wijziging van het Gemeente-, OCMW- en Provinciedecreet van 29 juni 2012
- decreet van 18 november 2011 en uitvoeringsbesluit van 3 mei 2013 met betrekking tot bewijs kennis van het Nederlands

Strategische doelstelling: “Een efficiënte organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen van 2012”**Een Vlaams kiesdecreet voor de lokale verkiezingen**

- decreet houdende de lokale en provinciale verkiezingen is door de Vlaamse Regering bekrachtigd op 8 juli 2011
- uitvoeringsbesluiten kiesdecreet goedgekeurd
- onderrichtingen en formulieren uitgevaardigd

Overleg met federale overheid over de anomalieën in de kieswetgeving

- aanspreken federale regering om oplossing voor aantal technische anomalieën te zoeken

De lokale verkiezingen van 14 oktober 2012 efficiënt organiseren

- invoering nieuw digitaal stelsysteem: decreet van 25 mei 2012
- organiseren van een verkiezingsexperiment om het prototype van nieuwe stelsysteem uit te testen
- uitrol van het nieuwe digitale stelsysteem

- volledige ontplooiing van de ondersteuning voor de verkiezingsorganisatie, de opmaak van de onderrichtingen, de opleiding, het testen van de IT-componenten, het inrichten van een helpdesk
- de site www.vlaanderenkiest.be inwerking gesteld, die alle info op gebruiksvriendelijke wijze ontsluit
- evaluatierapport verkiezingen 2012: besproken in de commissie Vlaams Parlement op 16 april 2013

De start van de nieuwe lokale bestuursperiode ondersteunen

- organisatie introductieprogramma voor gemeente- en OCMW-raadsleden (met telkens 3 info-avonden en een startersboek)
- ondersteuning geboden aan de raden voor verkiezingsbetwistingen

Strategische doelstelling: “Correct taalgebruik en versterking van het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel”**Het bestuurlijk toezicht in de randgemeenten strikt en consequent uitoefenen**

- verderzetten van het beleid om het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand rond Brussel te behouden
- uitvaardiging van een omzendbrief op 7 mei 2010 die verduidelijkt dat iedere vorm van registratie van taalgebruik verboden is
- weigering benoeming kandidaat-burgemeesters van Wezembeek-Oppeem, Linkebeek en Kraainem wegens gebrek aan respect voor de taalwetgeving
- aanpassing Gemeentedecreet zodat eenzelfde kandidaat geen tweemaal als burgemeester kan voorgedragen worden tenzij er zich nieuwe feiten voordoen, dit om de benoemingscarroussel, zoals in sommige randgemeenten bestond, tegen te gaan.
- het bestuurlijk toezicht in de randgemeenten werd strikt en consequent uitgeoefend

Strategische doelstelling: “Binnenlands Bestuur in Europees en internationaal perspectief”**Proactief deelnemen aan internationale fora**

- Belgisch voorzitterschap in 2010 aangewend voor ervaringsuitwisseling
- organiseren van high level meeting over governance in september 2010
- organiseren van een internationaal evenement om het Vlaamse beleid in de Brusselse Rand toe te lichten
- deelname aan bijeenkomst over bepalen toekomstige werkwijze in functie van belangenvereniging van de lokale besturen in september 2011 in Stockholm
- voorbereiding en actieve participatie aan de High Level Meeting on Governance over thema EGTS georganiseerd door Hongarije in maart 2011
- actieve invulling door ABB van heropgestart grensoverleg met Nederland door de Dienst Internationaal Vlaanderen
- werkbezoek aan Denemarken in 2013
- workshop uitwisseling ervaringen in verband met lokale schaalvergrotingen in Denemarken, Finland, Ierland, Nederland, Roemenië in 2013
- instemmingsdecreet van 25 april 2012 in verband met Derde Protocol bij Europese Kaderovereenkomst in verband met grensoverschrijdenden samenwerkingsverbanden tussen territoriale gemeenschappen
- meeting 15 oktober 2012 met internationale vertegenwoordiging over resultaten van verkiezingen van 14 oktober 2012
- opvolgen werkzaamheden van Europa

Betere informatieverstrekking aan de lokale besturen

- betere infoverstrekking aan lokale besturen via artikels in het tijdschrift BinnenBand en aankondigingen in de elektronische nieuwsbrief Binnenl@nd
- uitbouw en intensief gebruik netwerk met buitenlandse collega's bevoegd voor de organisatie en reglementering van lokale en regionale besturen / vlotte wederzijdse informatie-uitwisseling.

- ter beschikkingstelling van actuele informatie over buurlanden aan ABB-collega's en nastreven van overleg over ervaringsuitwisseling onder andere met betrekking tot de hervorming van de lokale besturen
- insteken van buitenlandse ervaringen over Vlaamse actuele thema's bij opmaak van ABB-beleidsvoorstellen.

De werking van de EGTS-structuur optimaliseren

- evaluatiestudie over de werking van EGTS afgerond in mei 2012
- deelname aan congres over EGTS en multi-levelwerking in maart 2011 in Boedapest

Strategische doelstelling: “Een ondersteunende administratie voor de lokale en provinciale besturen”**De werking van het agentschap voortdurend verbeteren**

- opmaak nieuwe beheersovereenkomst 2011 – 2015
- werking van het agentschap voortdurend verbeteren: uitvoering 10-puntenprogramma van verbeterplan; uitvoering van strategische projecten uit beheersovereenkomst

Maximaal inzetten op informatie, communicatie en ondersteuning

- aanbieden ondersteuningspakket invoering nieuwe beleids- en beheerscyclus
- ondersteuning bij invoering rechtspositieregeling
- actuele informatie verstrekken via elektronische nieuwsbrief Binnenl@nd, tijdschrift BinnenBand
- up to date houden van vernieuwde website
- opmaak themanummers bij BinnenBand
- adviesverstrekking aan lokale en provinciale besturen

Het bestuurlijk toezicht correct uitoefenen

- In het kader van een verdere responsabilisering van het lokaal en het provinciaal bestuur, werden de toezichtsprocedures door de wijzigingen aan de organieke decreten versoepeld.

Bijlage 5: Stand van zaken uitvoering regeerakkoord

“De gouverneurs krijgen een coördinerende opdracht om op permanente basis beleidsprocessen, controleopdrachten en werking van de gedeconcentreerde diensten van de Vlaamse overheid af te stemmen op deze van de andere bestuursniveaus. Door hun voeling met de lokale en provinciale praktijk kunnen zij op vraag van de besturen het dagelijks partnerschap met Vlaanderen faciliteren en stroomlijnen.”

Gerealiseerde maatregel

- aan de gouverneurs is een coördinerende opdracht toegewezen om zo de interne verkokering binnen de Vlaamse overheid en de negatieve gevolgen voor de lokale besturen aan te pakken
- gouverneurs stellen een beknopt jaarrapport op over hun coördinatiewerkzaamheden met aanbevelingen inzake aanpassing van regelgeving en werkprocessen
- in de verschillende provincies hebben de gouverneurs overlegfora met de gedeconcentreerde Vlaamse buitendiensten opgericht

Lopende maatregelen

- hervorming figuur van de arrondissementscommissaris
- oprichting dienst van de gouverneur

“De invoering van de nieuwe organieke decreten van de lokale en provinciale besturen wordt van nabij opgevolgd, zodat waar nodig bijstellingen en vereenvoudigingen kunnen gebeuren. Voor deze opvolging wordt een werkgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en van de lokale en provinciale besturen.”

Gerealiseerde maatregelen

- Commissie Efficiëntiewinst Lokale Besturen (rapport juli 2010)
- aanbevelingen van de Commissie Efficiëntiewinst Lokale Besturen zijn voorgelegd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement
- Het Vlaams Parlement heeft op 20 juni 2012 wijzigingen aan het Gemeentedecreet, het OCMW-decreet en het Provinciedecreet goedgekeurd. De Vlaamse Regering heeft deze decreten bekrachtigd op 29 juni 2012.

“De Vlaamse Regering erkent binnen de budgettaire mogelijkheden, nieuwe lokale geloofsgemeenschappen. De bevoegde lokale besturen zullen de voorbereiding en indiening van de erkenningsdossiers door de erkende erediensten begeleiden.”

Gerealiseerde maatregel

- erkenning nieuwe lokale geloofsgemeenschappen
- Bij het onderzoek van toekomstige erkenningsaanvragen worden de bevoegde lokale besturen nauw betrokken bij de voorbereiding van de dossiers.
- goedkeuring door de Vlaamse Regering van de conceptnota goed, getiteld “Een toekomst voor de Vlaamse parochiekerk” op 24 juni 2011
- evaluatie decreet en uitvoeringsbesluiten

“In het bestuurlijk landschap worden we geconfronteerd met een veelheid aan bestuurslagen en instanties die over eenzelfde beleidsmaterie beslissingsbevoegdheid hebben. Deze historisch gegroeide inefficiëntie is een belangrijke factor in de administratieve lastenverhoging naar burgers en bedrijven. Een hergroepering van bevoegdheden dringt zich op, vanuit een breed gedragen partnerschap met de lokale en provinciale besturen. Per beleidssector kijken we na hoe we de huidige versnippering van bevoegdheden over verschillende bestuurslagen kunnen aanpassen tot meer homogene pakketten en sleuteltaken per bestuurslaag. Deze ‘interne staatshervorming’ moet per beleidssector opgestart worden met een brede betrokkenheid van alle bestuurslagen. In het bijzonder zullen we het provinciale bestuursniveau, de

intercommunales, de gedeconcentreerde en andere intermediaire bestuursvormen doorlichten op doorheen de tijd ontstane mengvormen van beleid of nichebeleid. Zo komen we tot een sluitende lijst van provinciale bevoegdheden die een grondgebonden karakter hebben. De provincies fungeren daarbij ook als regisserend en afstemmend intermediair niveau.”

Gerealiseerde maatregelen

- goedkeuring Groenboek Interne Staatshervorming door de Vlaamse Regering op 23 juni 2010
- goedkeuring Witboek Interne Staatshervorming door de Vlaamse Regering op 28 april 2011
- opmaak projectplan en monitoringsysteem om uitvoering doorbraken, opgenomen in het witboek, op te volgen
- opvolgen en coördineren van de implementatie van alle doorbraken uit het Witboek Interne Staatshervorming
- halfjaarlijkse rapportering over de stand van zaken van de implementatie van de doorbraken uit het Witboek Interne Staatshervorming

“We verminderen het aantal provincieraadsleden tot maximaal 72 raadsleden in provincies met meer dan één miljoen inwoners en tot maximaal 63 raadsleden in provincies met minder dan één miljoen inwoners. De apparenteringsregels voor de provincieraadsverkiezingen zullen toegepast worden op basis van de senatoriale kiesomschrijvingen. Er wordt een kiesdrempel vastgelegd van vijf procent berekend op provinciaal niveau. We hertekenen de kiesdistricten voor de provincieraadsverkiezingen waarbij er per district minstens 6 raadsleden te verkiezen zijn.”

Gerealiseerde maatregel

- decreet houdende de lokale en provinciale verkiezingen is door de Vlaamse Regering bekrachtigd op 8 juli 2011

“De Vlaamse overheid moedigt vrijwillige fusie van gemeenten aan en verleent ondersteuning ondermeer via een eenmalige subsidiebonus.

Vrijwillige fusie van gemeente en OCMW wordt decretaal mogelijk gemaakt. De Vlaamse overheid verleent daarbij ondersteuning ondermeer via een eenmalige subsidiebonus.”

Gerealiseerde maatregelen

- ondersteuningspakket voor gemeenten die vrijwillig willen fusioneren is uitgewerkt
- modeldossier voor een fusieoperatie is uitgewerkt
- ronde tafel van experts is georganiseerd

Lopende maatregelen

- opmaak verslag met conclusies en aanbevelingen over de verdere stappen die moeten genomen worden

“In dit kader wordt in elk geval het systeem van koppelsubsidies afgeschaft. Tegelijkertijd wordt in dit takendebat ook de planlast drastisch afgebouwd en worden de toezichtsregelingen per beleidssector kritisch herbekeken. Daarbij wordt een samenbundeling van alle planverplichtingen bij de aanvang van de gemeentelijke bestuursperiode gerealiseerd en kunnen vormen van specifiek toezicht enkel de uitzondering zijn.

We stellen een inventaris op van de koppelsubsidies en werken vervolgens de vereiste decretale wijzigingen uit om die koppelsubsidies af te schaffen.”

Gerealiseerde maatregel

- Er is een inventaris opgemaakt van bestaande koppelsubsidies, waaruit blijkt dat enkel de subsidies in de onroerend erfgoedsector als koppelsubsidies aangemerkt kunnen worden.

Geplande maatregel

- afschaffing van de koppelsubsidies in het beleidsveld onroerend erfgoed

“In het kader van de planlastverlichting komen we tot een legislatuurplan, waarbij outputcontrole en benchmarking mogelijk is. Die werkwijze getuigt van een volwassen partnerschap met de lokale en provinciale besturen. Er zal worden bekeken welke controle-instrumenten in deze context het meest geschikt zijn. De verschillende plannen die de lokale en provinciale besturen nu maken (cultuurbeleidsplan, jeugdbeleidsplan, sportbeleidsplan, milieubeleidsplan,...) verdwijnen en worden geïntegreerd in dit meerjarenplan.”

Gerealiseerde maatregelen

- planlastendecreet is door de Vlaamse Regering bekrachtigd op 15 juli 2011
- de betrokken sectorale regelgevingen zijn aan het planlastendecreet aangepast
- de Vlaamse beleidsprioriteiten en de bijbehorende deelrapportcodes werden, bij omzendbrief van 26 oktober 2012, bekend gemaakt
- er werd een vormingstraject voor lokale besturen uitgewerkt:
 - o toelichting van de Vlaamse beleidsprioriteiten op een studiedag in het Vlaams Parlement op 5 november 2012
 - o zes provinciale studiedagen, in samenwerking met de provinciale bestuursscholen
 - o ondersteuning van de lokale besturen door een gebruiksvriendelijke brochure en website, die permanent worden bijgewerkt
- permanente helpdesk planlasten, voor zowel de lokale besturen als de sectorale administraties

Lopende maatregelen

- verdere ondersteuning bij de praktische implementatie van het planlastendecreet in de verschillende sectoren
- planlastprincipes verankeren in de hernieuwde lokale besturentoets
- onderzoek naar een mogelijke uitbreiding van het toepassingsgebied
- screening van andere subsidies met het oog op een maximale aansluiting op het planlastendecreet

“De Vlaamse Regering zal een commissie oprichten, samengesteld uit gemeentemandatarissen en experts, die verdere concrete beleidsaanbevelingen uitwerkt die leiden tot minder planlasten, een sterke administratieve vereenvoudiging en efficiëntiewinsten van de op de gemeenten toepasselijke decreten. Die commissie zal haar voorstellen ten laatste eind mei 2010 voorleggen.”

Gerealiseerde maatregelen

- oprichting Commissie Efficiëntiewinst voor Lokale Besturen
- aanbevelingen van de Commissie Efficiëntiewinst Lokale Besturen zijn voorgelegd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement

“Een decretale regeling voor de interbestuurlijke samenwerking zal uitgewerkt worden zodat het mogelijk wordt om via ruime samenwerkingsverbanden efficiënt in te spelen op de specifieke omstandigheden die zich in sommige streken voordoen.”

Gerealiseerde maatregel:

- afhankelijk van de resultaten van de gebiedsdekkende regioscreening werd een voorontwerp houdende de door Vlaanderen opgelegde interbestuurlijke samenwerkingsverbanden, opgemaakt

“We maken een inventaris van alle bestaande vormen van specifiek toezicht. Die vormen van specifiek toezicht waarvan niet aangetoond kan worden dat ze niet kunnen uitgeoefend worden via het algemeen toezicht, schaffen we af.”

Gerealiseerde maatregel

- Er is een inventaris opgemaakt van bestaande vormen van specifiek toezicht.
- voor elke soort van specifiek toezicht nagaan welk concreet doel die specifieke toezichtsprocedure beoogt en of de meerwaarde ervan voldoende is en indien nodig het toezicht opheffen

- In het kader van een verdere responsabilisering van het lokaal en het provinciaal bestuur, werden de toezichtsprocedures door de wijzigingen aan de organieke decreten versoepeld.

“De Vlaamse Regering staat mee in om de werking van het lokale en provinciale bestuursniveau kwalitatief te verbeteren, onder andere door vorming van ambtenaren en e-government.”

Gerealiseerde maatregel

- uitbreiding van het ‘gebruikersbeheer voor lokale besturen’ waarlangs lokale en provinciale besturen hun medewerkers toegang verlenen tot Vlaamse en federale besturen
- opstart pilootbesturen digitaal toezicht
- opstart project digitale rapportering in het kader van de beleids- en beheerscyclus

Lopende maatregelen

- vernieuwing van het MAGDA-platform
- uitbreiding van het aantal doeltoepassingen waarop rechten worden toegekend door middel van het gebruikersbeheer voor lokale besturen
- uitbreiding van het digitaal tekenplatform zodat lokale besturen de functionaliteit van het tekenplatform kunnen integreren in de eigen toepassingen
- verdere uitrol project digitaal toezicht
- verdere uitrol project digitale rapportering beleids- en beheerscyclus

“De Vlaamse Regering neemt ook diverse initiatieven om de financiële situatie van de lokale besturen te verbeteren.”

Gerealiseerde maatregelen

Rechtstreekse financiële maatregelen:

- jaarlijkse groei van het Gemeentefonds met 3,5%
- jaarlijkse uitkering van een aanvullende dotatie in het Gemeentefonds (Eliacompensatie) ten belope van minimaal 83 miljoen euro

Onrechtstreekse maatregelen, die een efficiënter lokaal bestuur toelaten:

- de vermindering van de plan- en rapporteringslasten
- het wegwerken van de drempels voor een nauwere samenwerking tussen gemeente en OCMW;
- het verruimen van de mogelijkheden tot personeelsmobiliteit
- de stroomlijning van het financieel en beleidsmatig instrumentarium van de lokale en provinciale besturen via de beleids- en beheerscyclus (BBC) en de uitbreiding van het toepassingsgebied naar de autonome gemeente- en provinciebedrijven en de OCMW-verenigingen van publiek recht
- het bieden van de mogelijkheid tot het intekenen op de Vlaamse raamcontracten inzake telefonie en ICT
- het aanbieden van een fusiebonus
- het aanbieden van relevante statistische informatie als benchmarking en ondersteuning voor het lokale beleid

Geplande maatregelen

- ook voor 2014 een groei van het Gemeentefonds met 3,5% en behoud van de Eliacompensatie, ondanks de budgettaire krapte

“De Vlaamse Regering zal in overleg met de lokale en provinciale besturen, het decreet op de intergemeentelijke samenwerking aanpassen en uitbreiden tot interbestuurlijke samenwerking. Zeker die elementen uit het decreet die voor bijkomende administratieve werklast zorgen, zonder dat het nut ervan aangetoond is, worden geschrapt.”

Gerealiseerde maatregel

- detectie van pijnpunten en anomalieën in IGS-decreet door de Commissie Efficiëntiewinst Lokale Besturen
- IGS-decreet is bijgesteld

“De Vlaamse Regering zal onderzoeken hoe Vlaanderen de lokale besturen kan helpen bij de opbouw van een tweede pensioenpijler.”

Gerealiseerde maatregel

- akkoord binnen Comité C1 met betrekking tot een kaderreglement tot aanvullend pensioen voorcontractuelen binnen de Vlaamse lokale en provinciale besturen

“Alle Vlaamse beslissingen toetsen we vooraf op hun gevolgen voor de lokale en provinciale besturen op het vlak van personeel, werkingsuitgaven en investeringen. De Vlaamse Regering engageert zich om blijvend het Belfortprincipe toe te passen.”

Gerealiseerde maatregel

- hervorming RIA en de compensatieregel voor administratieve lasten is goedgekeurd

Geplande maatregel

- lokale besturen ondersteunen bij de uitbouw van hun beleid rond kwaliteitsvolle regelgeving en administratieve vereenvoudiging
- toepassing van het Belfortprincipe als sectorale wetgevingstoets integreren met RIA

“We voeren een actief buurlandenbeleid en maximaliseren onze interregionale samenwerking. In het bijzonder met onze buurlanden en buurregio's bouwen we grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden uit, ook via de Europese Groepering Territoriale Samenwerking (EGTS), met het oog op een grotere cohesie op zoveel mogelijk bevoegdheidsdomeinen.”

Gerealiseerde maatregelen

- uitbouw en intensief gebruik netwerk met buitenlandse collega's bevoegd voor de organisatie en reglementering van lokale en regionale besturen / vlotte wederzijdse informatie-uitwisseling
- ter beschikkingstelling van actuele informatie over buurlanden aan ABB-collega's en nastreven van overleg over ervaringsuitwisseling onder andere met betrekking tot de hervorming van de lokale besturen
- insteken van buitenlandse ervaringen over Vlaamse actuele thema's bij opmaak van ABB-beleidsvoorstellen.
- voorbereiding en actieve participatie aan de High Level Meeting on Governance over thema EGTS georganiseerd door Hongarije in maart 2011
- actieve invulling door ABB van heropgestart grensoverleg met Nederland door de Dienst Internationaal Vlaanderen
- meewerken aan de evaluatiestudie over de werking van EGTS
- oplevering rapport evaluatiestudie EGTS

Geplande maatregelen

- bekendmaken van resultaten van EGTS-studie
- vrijgeven en publicatie van resultaten landenoverzichten met nadruk op buurlanden
- ondersteuning bij organisatie door Duitstalige Gemeenschap van congres voor voorjaar 2013 rond actuele thema's in samenspraak met Luxemburg, Nederland, NordRhein-Westfalen en Rheinland-Pfalz

“Het beleid van de Vlaamse Regering wordt versterkt met als uitgangspunt het respect voor het territorialiteitsbeginsel en de daaraan gekoppelde status van het Nederlands in het Nederlandse taalgebied, met voor de faciliteitengemeenten daaraan gekoppelde voorrangstatus van het Nederlands. Prioritaire doelstellingen zijn: de stipte naleving van de taalwetgeving en de uitvoering van een beleid dat het Nederlandstalig karakter van de Rand ondersteunt en versterkt. Vzw De Rand is een belangrijke partner voor het beleid, met inbegrip van een positief taalpromotiebeleid, en waarvan de werking eveneens wordt versterkt. De Vlaamse Regering

blijft alle juridische mogelijkheden verkennen om maatregelen te kunnen nemen met het oog op het versterken van het Nederlandstalige karakter en het Nederlands in het straatbeeld van de Rand en de faciliteitengemeenten.”

Gerealiseerde maatregelen

- uitvaardiging van een omzendbrief op 7 mei 2010 die verduidelijkt dat iedere vorm van registratie van taalgebruik verboden is
- weigering benoeming kandidaat-burgemeesters van Wezembeek-Oppem, Linkebeek en Kraainem wegens gebrek aan respect voor de taalwetgeving
- aanpassing Gemeentedecreet zodat eenzelfde kandidaat geen tweemaal als burgemeester kan voorgedragen worden tenzij er zich nieuwe feiten voordoen. Dit om de benoemingscarroussel zoals in sommige randgemeenten bestond tegen te gaan.

Lopende maatregel

- correcte toepassing van de taalwetgeving in de dagelijkse bestuurspraktijk nauwgezet blijven opvolgen

Bijlage 6: Gevolgen gegeven aan arresten van het Grondwettelijk Hof

Uitspraken van het Grondwettelijk Hof in 2011 en 2012 i.v.m. gemeentebelastingen

1. Over de belastbaarheid van gsm-masten: arrest nr. 189/2011 van 14 december 2011

Het Grondwettelijk Hof doet hier een uitspraak gedaan over de draagwijdte van de artikelen 97 en 98 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige overheidsbedrijven. Op basis van deze artikelen oordeelden rechters dat een gemeentebelasting op gsm-masten onwettig zou zijn. Volgens het Grondwettelijk Hof is deze interpretatie onjuist. Het artikel 98, §2, beperkt de fiscale autonomie van de gemeenten. Overeenkomstig artikel 170 §4 van de grondwet kan een dergelijke beperking enkel uitzonderlijk, voor zover de noodzakelijkheid wordt aangetoond. Het artikel 98, §2, moet daarom strikt worden geïnterpreteerd. Dat artikel heeft het enkel over het gebruik van het openbaar domein voor kabels, bovengrondse lijnen en bijbehorende uitrustingen. Gsm-antennes en de masten en pylonen waarop die antennes staan vallen daar niet onder en kunnen door de gemeente wel worden belast.

2. Over de berekeningsgrondslag van de belasting op vertoningen en vermakelijkheden: arrest nr. 19/2012 van 16 februari 2012.

Het arrest geeft een afwijkende interpretatie van de verbodsbepaling in artikel 464, 1° van het wetboek van Inkomstenbelastingen. Dit artikel verbiedt de gemeenten om opcentiemen te heffen, of gelijkaardige belastingen op de grondslag of op het bedrag van de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting op niet-inwoners.

De beide arresten zijn kort toegelicht op de website
<http://binnenland.vlaanderen.be/fiscaliteit/rechtspraak>

Bijlage 7: Regelgevingsagenda

Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda met informatie aangevuld tot op 07/10/2013. Meer actuele en meer uitgebreide informatie over deze initiatieven kunt u te allen tijde raadplegen in de regelgevingsagenda op www.regelgevingsagenda.bestuurszaken.be

Decreet tot wijziging van het decreet intergemeentelijke samenwerking

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
25/05/2012	06/07/2012	09/01/2013	11/12/2012	18/01/2013	15/02/2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): - Besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2013 houdende vaststelling van de wijze van communicatie in het kader van het bestuurlijk toezicht op de intergemeentelijke samenwerking - BS 31/05/2013 - Omzendbrief betreffende de wijzigingen aan het decreet intergemeentelijke samenwerking, in het bijzonder met betrekking tot het bestuurlijk toezicht en wijzigingen aan het uitvoeringsbesluit van 4 juni 2004, in het bijzonder met betrekking tot presentiegelden Besluit van de Vlaamse Regering van 8 februari 2013 tot wijziging van artikel 4, 6, 7 en 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 houdende vaststelling van de grenzen en de toekenningsvoorwaarden van het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van een dienstverlenende en opdrachthoudende vereniging kunnen worden toegekend Besluit van de Vlaamse Regering over de wijze waarop de projectverenigingen en dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen rapporteren aan de Vlaamse Regering

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1/5/2013 en 1/1/2014

Besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van Audit Vlaanderen

Gemeenschappelijke initiatief: Algemeen Regeringsbeleid

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
14/06/2013	19/07/2013	eind 2013	/	eind 2013	eind 2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: /

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): - aanpassing van MB inzake de terminologie

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: voornamelijk op 1/1/2014

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria

Status van het initiatief: Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
27/09/2012 (DOC VR 1028)	/	december 2013	/	/	eind 2013 - begin 2014

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: 24/06/2011

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):**Andere:** niet ingevuld**Inwerkingtreding:** Tiende dag na datum publicatie in Staatsblad**Decreet tot opheffing van artikel 158 van de Nieuwe Gemeentewet****Status van het initiatief:** Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
26/04/2013	/	06/09/2013	najaar 2013	najaar 2013	najaar 2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: /**Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):** /**Andere:** niet ingevuld**Inwerkingtreding:** tiende dag na datum publicatie in Staatsblad**Decreet houdende toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria****Status van het initiatief:** Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
16/11/2012	14/12/2012	01/03/2013	april-mei-juni 2013	12/07/2013	13/08/2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): - BVR betreffende de toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria - MB met nadere procedurevoorschriften inzake de toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria

Andere:**Inwerkingtreding:** 23/08/2013**Besluit tot wijziging van het BBC-besluit****Status van het initiatief:** Lopend

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
20/07/2012	05/10/2012	23/11/2012 (VR 2012 2311 DOC 1176)	nihil	nihil	18/02/2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): - MB tot wijziging van het MB van 1 oktober 2010 - afzonderlijke MB's voor AGB's die de overgangsregeling aanvragen - MB 9 juli 2013 betreffende de digitale rapportering van gegevens van de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn - BS 19/07/2013 - Omzendbrief 2013/4 - meerjarenplanning en budget 2014 - BVR tot wijziging van artikel 14 van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2010 betreffende de beleids- en beheerscyclus van de gemeenten, de provincies en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Andere:

Inwerkingtreding: 1/1/2013 (piloten) of 1/1/2014 (de rest)

Auditdecreet

Gemeenschappelijke initiatief: Algemeen Regeringsbeleid

Status van het initiatief: Lopen

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
21/12/2012	01/03/2013	03/05/2013	juni 2013	5/7/2013	2/8/2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: december 2011

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): - BVR tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Audit Vlaanderen" en tot wijziging van diverse besluiten - MB tot wijziging van het MB van 19 april 2007

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 10/2013 en 1/1/2014

Decreet Interbestuurlijke Samenwerking

Status van het initiatief: In voorbereiding

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
december 2013	januari 2013	januari 2013	februari 2014	april 2014	april 2014

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: 15/11/2013

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1/1/2015

Evaluatie erediensregelen - decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensdiensten

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
25/11/2011	20/01/2012	16/03/2012	16/03/2012	06/07/2012	16/08/2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): omzendbrief

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1/01/2013 (en 1/04/2014)

Besluit tot wijziging van het besluit van 13 oktober 2006 (boekhouding)

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
26/10/2012		14/12/2012 (VR 2012 1412 DOC 1313)			04/02/2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): Aanpassing MB modellen boekhouding besturen van de eredienst (MB tot wijziging van het MB van 27/11/2006). Er komt tevens een omzendbrief betreffende de boekhouding van de besturen van de eredienst (OB 2013/01)

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1/1/2013

Besluit tot wijziging van het besluit van Vlaamse Regering van 30 september 2005 (erkenning kerk- en geloofsgemeenschappen de erkende erediensten)

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
26/10/2012		21/12/2012 (VR 2012 2112 DOC 1392)			29/01/2013

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...):

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1/1/2013

Decreet houdende de organisatie van de digitale stemming bij de lokale en provinciale verkiezingen

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
10/02/2012		30/03/2012 (VR 2012 3003 DOC 0288)	eerste helft 2012	25/05/2012	08/06/2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): Besluit van de Vlaamse Regering houdende de delegatie van de bevoegdheden inzake de organisatie van de digitale processen bij de gemeenteraadsverkiezingen, de stadsdistrictsraadsverkiezingen, de verkiezingen van de raad voor maatschappelijk welzijn en de provincieraadsverkiezingen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlandse aangelegenheden - Ministerieel besluit houdende de vaststelling van de regels volgens welke de kandidaten van een kandidatenlijst op het beeldscherm van de stemcomputer worden getoond bij de lokale en provinciale verkiezingen - Ministerieel besluit houdende de delegatie van sommige bevoegdheden inzake de organisatie van de digitale processen bij de gemeenteraadsverkiezingen, de stadsdistrictsraadsverkiezingen, de verkiezingen van de raad voor maatschappelijk welzijn en de provincieraadsverkiezingen aan de administrateur-generaal van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur - Ministerieel besluit houdende de vaststelling van het te gebruiken digitaal stelsysteem bij de lokale en provinciale verkiezingen en houdende de aanwijzing van de gemeenten die dat digitaal stelsysteem kunnen gebruiken - Ministerieel besluit houdende de vaststelling van het formulier waarmee kiezers de terugbetaling van hun reiskosten vragen - Ministerieel besluit houdende de vaststelling van de wijze waarop de leden van de hoofdbureaus de uitbetaling van de presentiegelden aanvragen, en van de formulieren waarmee zij de presentiegelden en de reisvergoeding

aanvragen - Ministerieel besluit houdende de vaststelling dat de digitale systemen en processen voor het kandidatenbeheer, voor de digitale stemming, voor het verwerken van de stemmen en voor de zetelberekening de integriteit van de gegevens en het geheim van de stemming waarborgen

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 18/06/2012

Decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
09/12/2011	17/02/2012	30/03/2012	eerste helft 2012	29/06/2012	17/08/2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): Besluit van de Vlaamse Regering houdende de inwerkingtreding van diverse bepalingen van het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en van diverse bepalingen van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en houdende uitvoering van artikel 280 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn - Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 74bis en 274, §5, van het Gemeentedecreet, artikel 72bis van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en artikel 73/1 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de wijze van communicatie in het kader van het bestuurlijk toezicht op de lokale en provinciale besturen BVR dat de uittredingsvergoeding regelt.

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1/1/2014 - 31/12/2018 - 1/1/2013 - datum bekendmaking besluit Vlaamse Regering inwerkingtreding in Belgisch Staatsblad

Decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
principiële goedkeuring met adviesvraag Vlabest en Raad van State: 17/06/2011	niet ingevuld	9/09/2011	15/11/2011: Commissie Binnenland	23/12/2011	16/01/2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): ministeriële besluiten inzake verdeling Gemeentefonds

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 10 dagen na datum van publicatie

Decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
15/07/2011	28/10/2011	20/01/2012	eerste helft 2012	29/06/2012	08/08/2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de inwerkingtreding van diverse bepalingen van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en van het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en betreffende de uitvoering van artikel 308 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 - Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 74bis en 274, §5, van het Gemeentedecreet, artikel 72bis van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en artikel 73/1 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn - Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het model van het formulier houdende het verzoek tot organisatie van een volksraadpleging - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de vaststelling van de wijze van communicatie in het kader van het bestuurlijk toezicht op de lokale en provinciale besturen. BVR met betrekking tot de regeling van de uittredingsvergoeding.

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1/1/2014 - 1/1/2019 - 31/12/2018 - 1/1/2013 - datum publicatie Belgisch Staatsblad besluit Vlaamse Regering inwerkingintreding

Decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005

Status van het initiatief: Afgewerkt

1ste principiële goedkeuring	2de principiële goedkeuring	Definitieve goedkeuring	Parlementaire behandeling	Bekrachtiging Vlaamse Regering	Publicatie in staatsblad
15/07/2011	28/10/2011	3/02/2012	eerste helft 2012	29 juni 2012	03/08/2012

Goedkeuring conceptnota Vlaamse Regering: niet ingevuld

Implementatie (uitvoeringsbesluiten: nieuw initiatief, omzendbrief, ...): Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de inwerkingtreding van diverse bepalingen van het Provinciedecreet van 9 december 2005, het decreet van 30 april 2009 tot wijziging van het Provinciedecreet en van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking en het decreet van 29 juni 2012 tot wijziging van het Provinciedecreet van 9 december 2005 - Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 74bis en 274, §5, van het Gemeentedecreet, artikel 72bis van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en artikel 73/1 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn - Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van het model van het formulier houdende het verzoek tot organisatie van een volksraadpleging - Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de wijze van communicatie in het kader van het bestuurlijk toezicht op de lokale en provinciale besturen BVR dat de uittredingsvergoeding regelt.

Andere: niet ingevuld

Inwerkingtreding: 1/1/2014 - 3/12/2018 - 1/1/2013 - datum publicatie besluit Vlaamse Regering inwerkingtreding in Belgisch Staatsblad